

UDK 930.25:061.23(497.4)"1994/2004"
Prejeto: 16. 7. 2004

Arhivsko društvo Slovenije v letih 1994–2004 Ob petdesetletnici društva

MARIJA OBLAK ČARNI

direktorica Arhiva Republike Slovenije v pokoju, Brdnikova ulica 34a, SI-1000 Ljubljana

IZVLEČEK

Prispevek daje sistematičen in izčrpen pregled delovanja Arhivskega društva Slovenije v zadnjem desetletju. Avtorica uvodoma povzema določila društvenih pravil; sledi kratek oris dela društvenih organov. Zelo podrobno, z navedbo vsebine referatov in povzetkom zaključkov, so predstavljena arhivska posvetovanja (tri) in zborovanja (šest). Dalje je govor o bogati izdajateljski dejavnosti, mednarodnem sodelovanju (udeležba na kongresih, simpozijih in zborovanjih v tujini), različnih oblikah popularizacije arhivskega dela in prvi podelitvi Aškercove nagrade in priznanja. Prispevek končuje seznam članov društvenih odborov in uredništev (1994–2004), na katerega se navezuje aktualni seznam članov Arhivskega društva Slovenije.

KLJUČNE BESEDE: Arhivsko društvo Slovenije, pravila društva, arhivska posvetovanja, arhivska zborovanja

ABSTRACT

THE ARCHIVAL ASSOCIATION OF SLOVENIA FROM 1994 TO 2004 AND ITS 50TH ANNIVERSARY

This paper gives a systematic and detailed overview of the operation of the Archival Association of Slovenia in the last decade. The author summarises the provisions of the Association's statute and briefly describes the work of the Association's bodies. The description of the archival deliberations (three) and conventions (six) goes into great detail, stating the contents of the papers and summary of their conclusions. The author also describes flourishing publishing activity, international cooperation (attendance at congresses, symposiums and conventions abroad), various forms of popularisation of archival work, and the first conferring of the Aškerc award. The paper concludes with a list of members of the Association's committees and editorial offices (1994–2004), which also includes the current list of members of the Archival Association of Slovenia.

KEY WORDS: Archival Association of Slovenia, the Association's statute, archival deliberations, archival convention

Arhivsko društvo Slovenije praznuje letos svojo petdesetletnico. Društvo šteje nekaj več kot 220 članov in ima status društva v javnem interesu; ustanovljeno je bilo 27. aprila 1954 v Ljubljani. Ob štiridesetletnici je izšla publikacija Arhivsko društvo – 40 let¹ s podrobnejšim prika-

zom dotedanjega delovanja, zato se v prispevku omejujemo le na zadnje desetletje. Glavni vir podatkov o delu in razvoju društva je glasilo Arhivi in društveni arhiv, ki ga za zadnjih deset let še hrani društvo samo.

Tudi v tem desetletju sta bila glavni namen in poslanstvo društva razvoj stroke in povezovanje arhivskih delavcev. Velike družbene spremembe v začetku devetdesetih let pa so za arhive prinesle številne nove naloge. Z osamosvojitvijo je

¹ Arhivsko društvo Slovenije – 40 let. Tone Ferenc, Arhivsko društvo Slovenije – 40 let, Ljubljana 1995, Arhivi XVIII (1995), 1–2, str. 159–160.

prenehalo članstvo v Zvezi arhivskih delavcev Jugoslavije, katere član je bilo društvo ves čas. Delovalo je sicer samostojno, a je dejavno sodelovalo in v zvezi preverjalo svoje zamisli in delo. Družbene spremembe so zahtevale spremembo arhivske zakonodaje in spremembo društvenih pravil. Osamosvojitve države je postavila vprašanje sukcesije arhivskega gradiva nekdanje federacije. Velik izziv so nove tehnologije. Društvo se je odzivalo zahtevam novega časa. Postalo je bolj dejavno v povezovanju z drugimi arhivskimi službami in društvu. V zadnjem času je obnovilo strokovne povezave z arhivskimi službami nekdanjih jugoslovanskih republik. Kot društvo samostojne države je dobilo tudi nove možnosti za vključevanje v mednarodne arhivske organizacije ter sodelovanje in preverjanje v širšem krogu strokovnih organizacij.

Društvena pravila

Arhivsko društvo je pripravilo spremembe in dopolnila svojih pravil in jih uskladilo z novim zakonom o društvih (1995). Prizadevalo si je, da bi ohranilo status strokovnega združenja, ki dela v javnem interesu. Po posvetih na Ministrstvu za kulturo² in temeljitih razpravah med članstvom je bil osnutek pravil pripravljen in sprejet na izrednem občnem zboru septembra 1995, končno besedilo pa na občnem zboru aprila 1996.³ Hkrati so pripravili in sprejeli tudi Pravilnik o podeljevanju Aškerčevih nagrad in Aškerčevih priznanj za posebne dosežke v arhivistiki. Nova pravila obsegajo 65 členov, združenih v devet poglavij.

I. V prvem poglavju je Arhivsko društvo Slovenije opredeljeno kot pravna oseba zasebnega prava, ki deluje na območju vse Slovenije in ima sedež v Ljubljani. Sodeluje lahko z drugimi sorodnimi organizacijami in se lahko samostojno včlanjuje v sorodne mednarodne in tuje organizacije, ki imajo sorodne cilje. Delo društva je javno. Njegov namen je spodbujanje arhivističnih raziskav, združevanje arhivskih delavcev in drugih občanov in pravnih oseb, zainteresiranih za arhive in arhivsko dejavnost, razvoj varstva arhivskega gradiva in zavesti o njegovem pomenu ter spodbujanje uporabe gradiva za raz-

iskovalne in druge potrebe. Društvo uresničuje namen v obliki prirejanja posvetovanj, zborovanj in strokovnih ekskurzij, s sodelovanjem v mednarodnih arhivskih organizacijah in izdajo publikacij. Delo društva je nepridobitne narave. Člani ne morejo imeti nobenih finančnih koristi od sredstev društva. Društvo je član Mednarodnega arhivskega sveta.

II. Društvo ima redne in častne člane. Njihove pravice in dolžnosti so: voliti in biti izvoljen v organe društva, sodelovati pri delu društvenih organov, biti obveščeni o delu in finančno materialnem poslovanju društva, biti povabljeni na sestanke, posvetovanja, zborovanja in seminarje, sodelovati pri oblikovanju društvenih programov, redno plačevati članarino in se ravnati po društvenih pravilih. Članstvo v društvu je prostovoljno. Z enakimi pogoji se lahko včlanijo državljani Republike Slovenije in tuji državljani. Sprejeti so na podlagi pisne prijave. Članstvo preneha s smrtjo, izstopom, črtanjem zaradi neplačevanja članarine in izključitvijo po sklepu častnega razsodišča. Za častnega člana lahko izvršni odbor predlaga člana, ki ima izjemne zasluge za razvoj arhivistike. Imenuje ga občni zbor. Društvo ima lahko sponzorje; to so lahko fizične ali pravne osebe.

Društvo podeljuje svojim članom Aškerčeve nagrade za posebne zasluge za razvoj arhivistike in Aškerčeva priznanja za posebne dosežke v arhivistiki. Kandidate izbere na podlagi razpisa posebna komisija, potrdi pa izvršni odbor. Podelitev je praviloma ob dnevu arhivov.

III. Višino letne članarine določa občni zbor. Poravnati jo je treba v začetku poslovnega leta, to se začne s 1. januarjem.

IV. Organi društva so občni zbor, izvršni odbor, predsednik in podpredsednika, strokovne skupine, uredniški in izdajateljski odbori glasil in publikacij, nadzorni odbor in častno razsodišče.

Občni zbor predstavljajo vsi društveni člani in je najvišji organ društva; vsi drugi organi so mu za svoje delo odgovorni. Občni zbor sprejema pravila in druge splošne akte društva, programske usmeritve, letne delovne programe in poročila, finančne načrte in zaključne račune. Razrešuje, imenuje in voli organe društva, blagajnika, tajnika in predsednika, imenuje častne člane, odloča o prenehanju društva, dokončno odloča o izključitvi člana, odloča o drugostopenjskih pritožbah. Občni zbor je lahko redni ali izredni. Redni občni zbor skliče izvršni odbor vsaj enkrat letno, izredni pa je sklican po potrebi na zahtevo izvršnega odbora ali najmanj 20 članov društva.

Izvršni odbor vodi delo društva med dvema občnima zboroma. Šteje največ 13 članov. Sestavljajo ga predsednik, podpredsednik, tajnik in blagajnik ter člani. Uredniki društvenih glasil so člani izvršnega odbora po položaju, preostali člani pa so izvoljeni na občnem zboru. Mandat

² Predsednike društev je minister za kulturo Janez Dular povabil na posvet o dejavnosti društev in njihovem statusu. Ko je prevzel ministrstvo Jožef Školč, je predsednike društev povabil na delovno kosilo, kjer so razpravljali o isti problematiki (podatek M. Hernja Masten.)

³ M. Trebše Štolfa, Delovno poročilo Arhivskega društva Slovenije za mandatno obdobje marec 1994–april 1996, Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 153–154. Pravila in (prvi) Pravilnik o podeljevanju Aškerčevih nagrad in Aškerčevih priznanj za posebne dosežke v arhivistiki sta s kratkim historiatom društva objavljena v posebni brošurici Arhivsko društvo Slovenije, 1996, 16 str.

traja dve leti. Lahko so izvoljeni drugič, izjemoma tretjič. Seje izvršnega odbora sklicuje predsednik, in to vsaj štirikrat na leto. Na sejah je voden zapisnik.

Predsednika društva voli občni zbor na podlagi predloga izvršnega odbora izmed članov odbora za dve leti, lahko je izvoljen še za eno mandatno dobo, izjemoma še za tretje. Predsednik je odgovoren izvršnemu odboru in občnemu zboru.

Znotraj društva izvršni odbor lahko ustanovi posebne *strokovne skupine*, organizirane po interesnem principu članstva, npr. za državne, gospodarske arhive ipd. Strokovne skupine niso pravne osebe in so odgovorne izvršnemu odboru. Nalogi strokovnih skupin sta ugotavljanje in obravnavanje problemov, ki so za skupino specifični.

Društvo sodeluje z arhivi v Republiki Sloveniji. Izdaja revijo *Arhivi*. Izdajateljski svet in uredniški odbor sta imenovana. Uredniški odbor šteje 11 članov; imenuje ga občni zbor, in sicer za dve leti. Po preteku mandata je lahko ponovno imenovan. Vsak arhiv ima v uredniškem odboru vsaj po enega člana. Predsednik društva je član po položaju. Društvo izdaja publikacijo *Viri*. Uredniški odbor *Virov* šteje 5 članov, od teh so 4 iz vrst članov društva, predsednik društva je član uredništva po položaju.

Za nadzorovanje in spremljanje dela društva in njegovih organov občni zbor izvoli *tričlanski nadzorni odbor*.

V. *Tajnik* vodi evidenco članstva, sopodpisuje finančno-materialne listine in opravlja za društvo administrativna in podobna opravila. Izvoli ga občni zbor na predlog izvršnega odbora, in sicer za dve leti. Po preteku mandata je lahko ponovno izvoljen, izjemoma tudi za tretje mandatno obdobje.

VI. *Viri materialnih sredstev* so vpisnina, članarina, sredstva po pogodbah, darila, volila, dohodki od publikacij in kotizacija. Če društvo ustvari presežek prihodkov nad odhodki, ga mora porabiti za opravljanje dejavnosti, za katero je bilo ustanovljeno. Delitev premoženja med člane ni možna.

Vsako leto na rednem občnem zboru člani obravnavajo in sprejmejo zaključni račun.

Blagajnik vodi finančno in materialno poslovanje po pravilniku, s katerim je društvo določilo način vodenja in izkazovanje podatkov. Pravilnik mora biti v skladu z računovodskimi standardi za društva. Delo blagajnika je javno. Izvršni odbor lahko določi stalno ali občasno nagrado (v skladu s finančnim načrtom) za opravljanje posameznih strokovnih, tehničnih in drugih opravil v društvu.

VII: Za reševanje medsebojnih sporov, ki izhajajo iz društvenega delovanja, občni zbor izvoli *častno razsodišče*, in sicer za dve leti. Sestavljajo ga trije člani in dva namestnika. Častno razsodišče se sestaja na podlagi pisnih zahtev

članov ali organov društva. Častno razsodišče vodi postopek in izreka disciplinske ukrepe v skladu z disciplinskim pravilnikom.

VIII. Društvo preneha s sklepom občnega zbora, po samem zakonu, če se število članov zmanjša na manj kot 10. Če društvo preneha delovati, se njegova finančno-materialna sredstva izročijo Zvezi zgodovinskih društev Slovenije.

IX. V končnih določbah je razložen postopek za sprejemanje pravil, njihovih dopolnil in sprememb ter o začetku veljavnosti in uresničevanja pravil.

Občni zbori

V zadnjem desetletju (april 1994–april 2004) je bilo deset rednih in en izredni občni zbor. Društvo je sklicevalo občne zборе vsako leto. Na njih so člani sprejemali letna delovna poročila in programe za naslednje leto. Vsako drugo leto pa so bili na občnih zbore izvoljeni društveni organi in uredniški odbori društvenih glasil. Na občnih zbore so društvo in arhivi predstavili svoje publikacije, ki so jih izdali v minulem letu. Izredni občni zbor je bil sklican leta 1995 na zborovanju na Ptuju. Takrat so člani sprejeli osnutek društvenih pravil in osnutek pravilnika o podeljevanju Aškerčevih nagrad in Aškerčevih priznanj. Končno besedilo obeh aktov pa je bilo sprejeto na rednem občnem zboru naslednje leto. Na občnem zboru leta 1998 je bila sprejeta sprememba pravilnika o Aškerčevih nagradah in Aškerčevih priznanjih ter sprememba glede organiziranja društvenih posvetovanj in zborovanj. Nekaj občnih zborov je bilo slavnostnih. Tako so bili na zboru 3. aprila 1996 imenovani za častne člane društva⁴ Antoša Leskovec, Ema Umek, Vladimir Valenčič in Aleksander Videčnik, na občnem zboru ob 50-letnici društva, 15. aprila 2004, pa Jože Mlinarič, Marija Oblak Čarni, Peter Ribnikar, Milica Trebše Štolfa in Jože Zontar.

Izvršni odbor, komisije, (delovne) skupine

Izvršni odbor je pripravljala občne zборе, opravljal naloge po naročilu občnega zbora in druge tekoče in nujne naloge. Tako je npr. leta 1994, med vojno v Bosni, razpravljal o pomoči kolegom v arhivih v Sarajevu, v letih 1994–1995 o stanju Arhivsko muzejske službe na Univerzi v Ljubljani, pripravil posebno peticijo o tem in jo poslal rektorju univerze, arhivski matični službi in drugim kompetentnim inštitucijam.⁵

⁴ ADS, spisi 1996; Zapisnik občnega zbora društva, 3. aprila 1996.

⁵ ADS, spisi 1994–1995; Peticija o Arhivsko muzejski službi Univerze v Ljubljani.

Občni zbor. Ljubljana, 2. marec 1994, AS 135, Zbirka fotografij o Arhivu Republike Slovenije in Arhivskega društva Slovenije, a. e. 15.

Za določene naloge, ki so zahtevale daljše priprave, je izvršni odbor imenoval posebne skupine ali komisije, tako za pripravo zborovanj, obravnavo problematike določenih vrst gradiva (upravni fondii, gospodarski fondii), za popis arhivskega gradiva zunaj arhivskih ustanov, za ugotavljanje načinov marketinga v arhivih ipd. V obravnavanem času je skušal oživiti tudi nekdanjo sekcijo za delavce, ki delajo z dokumentarnim gradivom, kot nekakšno strokovno skupino, a za to ni bilo dovolj zanimanja.⁶

Zakonodaja

Društvo je spremljalo pripravo nove arhivske zakonodaje. Od začetka v letu 1992 je spremljalo priprave za arhivski zakon. O njem je razpravljalo na sejah izvršnega odbora.⁷ Zbiralo je pobude in pripombe arhivov in jih posredovalo pripravljalcem zakona. Ko je bil leta 1994 predlog pripravljen, je društvo imenovalo skupino (Zontar, Trebše Štolfa, N. Zupančič, Tršan,

Holeman),⁸ ki naj bi uskladila pripombe in jih predlagala poslanskim skupinam pred sprejetjem v državnem zboru. Proceduralno delo do sprejetja je bilo opravljeno do srede leta 1996, a sprejetje zakona – arhivi so pričakovali, da bo sprejet do poletja – se je še zelo zavleklo. Društvo je opozarjalo, da je arhivsko gradivo zaradi dolgotrajnega pripravljavanja zakona v pravni praznini in ogroženo. Spomladi 1997 je skupaj z ravnatelji arhivov sprejelo Memorandum o sprejetju zakona.⁹ Poslali so ga Državnemu zboru Republike Slovenije s pozivom, da je treba zakon nemudoma sprejeti. Zakon o arhivih in arhivskem gradivu je bil sprejet konec marca 1997. Društvo je nato zbralo vprašanja arhivov v zvezi z njim in jih posredovalo piscem komentarja.

Društvo spremlja tudi priprave novega Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, ki potekajo v zadnjem času.¹⁰

⁸ ADS, prav tam. Zapisnik seje IO ADS dne 20. 9. 1994.

⁹ ADS, spisi 1997; dopis 43/97, 20. 3. 1997.

¹⁰ ADS, zapisniki od 1998 dalje. Člani izvršnega odbora društva so se na seji 24. marca 2004 seznanili s predlogom novega Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih. Zaradi številnih nejasnosti, ki jih je predlog prinašal, predvsem v delu o dokumentarnem gradivu, niso oblikovali konkretnih pripomb. Pozvali so vse člane društva, da v svojih arhivih angažirano sodelujejo pri pripravi pripomb za izboljš-

⁶ M. Bukošek, Poročilo za obdobje od 15. 3. 2000 do 14. 3. 2001; ADS, zapisniki od 1998 dalje; A. Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije v mandatnem obdobju marec 2000–april 2001, prav tam.

⁷ ADS, spisi 1994–1995, Pripombe izvršnega odbora ADS na Zakon o arhivih, 20. 4. 1994.

Predavanja, seminarji

Ob urejenem šolanju, redno izhajajoči strokovni reviji in dostopnosti vsakršnih informacij so članski sestanki s predavanji, seminarji in tečaji postali redki. Na občnem zboru 5. aprila 1995 je društvo v sodelovanju z republiškim arhivom organiziralo predavanje dr. Dušana Verbiča o lokalni samoupravi in arhivih.¹¹ Marca 1997 pa je arhivsko društvo skupaj z Arhivom Republike Slovenije organiziralo seminar¹² o pravnih vprašanjih, povezanih z uporabo arhivskega gradiva. Predavali so; Janez Strojansšek o izvajanju zakona o splošnem upravnem postopku v zvezi z izdajanjem aktov v arhivih, dr. Janez Šinkovec¹³ o uporabi arhivskega gradiva ter varovanju zasebnosti in osebnih podatkov in Andrej Zupančič¹⁴ o uporabi arhivskega gradiva in varstvu avtorskih pravic. V okviru izobraževanja je društvo prirejalo posvetovanja, zborovanja in ekskurzije.

Posvetovanja, zborovanja

Posvetovanja in zborovanja so bila prav v tem obdobju zelo pogosta, število referatov pa veliko. To kaže na pripravljenost arhivistov, da se študijsko lotevajo reševanja problemov, ki jih je arhivski službi prinesel novi čas. Razlik med posvetovanji in zborovanji, ki so se letno izmenjavala, v tem obdobju skoraj ni bilo več: vsa so trajala po več dni, povabljeni so bili tuji gostje, število referatov je bilo podobno, vedno je bil predhodno izdan zbornik. Le poimenovanje in številčenje je ostalo različno. Ker za to ni bilo več potrebe, je društvo na občnem zboru leta 1998 razlikovanje odpravilo. Večdnevna strokovna srečanja so bila odtlej imenovana in številčena kot zborovanja. Organiziranje zborovanj je vsako leto zahtevalo precej finančnih sredstev, ta pa je bilo zadnja leta vse težje zagotavljati. Zato in ob dejstvu, da je bilo v zadnjem obdobju veliko strokovnih vprašanj že obdelanih, je izvršni odbor društva leta 2002 sprejel sklep,¹⁵ da bodo zborovanja le vsaki dve leti, vmes pa po potrebi enodnevni posveti, seminarji ali delavnice, kar je bilo včasih že v navadi.

šanje predloga (Zapisnik seje IO ADS, 24. 3. 2004).

¹¹ M. Trebše Štolfa, Delovno poročilo ADS za mandatno obdobje marec 1994–april 1996. Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 153.

¹² N. Glažar, Seminar o pravnih vprašanjih pri arhivskem delu, Arhiv Republike Slovenije, 25. marec 1997, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 232–233.

¹³ J. Šinkovec, Uporaba arhivskega gradiva in varovanje zasebnosti ter osebnih podatkov, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 29–31.

¹⁴ A. Zupančič, Uporaba arhivskega gradiva in varstvo avtorskih pravic, prav tam, str. 39–46.

¹⁵ ADS, zapisniki od 1998 dalje; Zapisnik občnega zbora 19. 3. 1998 in zapisnik 1. seje IO ADS 24. aprila 2002).

Posvetovanja (16. do 18.)

Novembra 1994 je društvo v sodelovanju s Pokrajinskim arhivom Maribor priredilo (16.) posvetovanje¹⁶ v Radencih o perspektivah arhivskega gradiva gospodarstva glede na novo zakonodajo. Uvodne referate sta prispevala poleg dr. Jožeta Žontarja in dr. Petra P. Klasinca tudi František Šuhma iz Češke in Ottfried Dascher iz Nemčije. Ker se razen dr. Klasinca preostali trije avtorji posvetovanja niso mogli udeležiti, so njihove prispevke prebrali Brane Kozina, mag. Lojz Tršan in Matevž Košir. Sledila je okrogla miza na temo glavnih referatov; vodil jo je Ivan Lovrenčič. Za popestritev je sledila tema o združništvu, Žarko Lazarevič je govoril o združništvu v Sloveniji v dobi kapitalizma, Irena Lačen Benedičič in Nataša Budna pa sta pripravili pregled stanja in uporabe gradiva zadrug v Arhivu Republike Slovenije in Zgodovinskem arhivu Ljubljana. Marija Kos je vodila okroglo mizo o popisovanju arhivskega gradiva gospodarskih fondov in problemu enotnega šifranta. O problemu valorizacije dokumentarnega gradiva gospodarskih podjetij s poudarkom na novih nosilcih informacij sta pripravila prispevke mag. V. Žumer in mag. M. Novak; vodila sta tudi okroglo mizo s to temo.

Sklepi posvetovanja: zaradi počasnega sprejemanja novih zakonov je dokumentarno in arhivsko gradivo ogroženo, treba je najti zanj začasno obliko zaščite; pripraviti je treba podzakonske akte, ki bodo urejali vprašanje gospodarskih arhivov, določiti je treba, kdo mora poskrbeti za dokumentarno gradivo za uveljavljanje pravic zaposlenih (personalne mape, osebni dohodki ipd.), urediti financiranje ob morebitnem stečaju; arhivska matična služba mora pri pripravi zakonodaje sodelovati; ustanovljena naj bo skupina arhivistov za gradivo gospodarstva; valorizacija in evidentiranje klasičnega in strojno berljivega gradiva sta prednostni nalogi slovenske arhivske teorije in prakse; potreben je študijski pristop pri reševanju odprtih vprašanj novih nosilcev zapisov.

Zadnji dan posvetovanja je Pokrajinski arhiv Maribor povabil udeležence na ekskurzijo po Prekmurju in ogled njihove prav takrat odprte enote v lendavskem gradu.

Naslednje posvetovanje (17.) je bilo v Kopru¹⁷ od 23. do 25. oktobra 1996. Društvo ga

¹⁶ Lojz Tršan, 16. posvetovanje Arhivskega društva Slovenije v Radencih 10.–11. 11. 1994, Arhivi XVII (1994), str. 131–132; Irena Lačen Benedičič, Nataša Budna, Še o 16. posvetovanju ADS v Radencih, prav tam, str. 132–133. V isti številki revije Arhivi so objavljeni tudi referati s 16. posvetovanja, razen referatov Petra P. Klasinca in M. Novaka.

¹⁷ M. Gombač, XVII. Posvetovanje Arhivskega društva Slovenije, Koper 23.–25. oktober 1996, Zgodovinski časopis, letnik 50 (1996), št. 3, str. 440–450. Pred posvetovanjem je izšel zbornik

je organiziralo v sodelovanju s Pokrajinskim arhivom Koper. S posvetovanjem naj bi zaznamovali 40-letnico obstoja arhiva gostitelja. Udeleženci so si ogledali arhivske prostore v Kopru, v prenovljenem starem samostanu in cerkvi sv. Klare in prenovljene prostore v Piranu. Posvetovanje je bilo v mali gledališki dvorani v Verdijevi ulici 3 v Kopru. Organizatorji so za temo strokovnega srečanja izbrali arhivsko gradivo s področja turizma in turistične dejavnosti in tako nadaljevali obravnavo fondov s področja gospodarstva s predhodnega posvetovanja v Radencih. Del posvetovanja so posvetili obravnavi uporabnikov arhiva. Po uvodnih pozdravih in priložnostnem referatu V. Drobnjaka o 40 letih varovanja arhivske kulturne dediščine v Pokrajinskem arhivu Koper, je Branko Radulovič podal pregled razvoja turizma in tujskega prometa ter arhivskega gradiva Deželne uprave (1918–1927), oblastne samouprave (1927–1929) in Dravske banovine (1929–1941), Natalija Glažar pa v fondih uprave po letu 1945 (Turizem kot gospodarska panoga v fondih uprave po letu 1945), Milica Trebše Štolfa: Razvoj turizma in arhivsko gradivo v nekdanjem koprskem okraju in Dušan Bahun: Arhivsko gradivo s področja turizma in turistične dejavnosti v upravnih fondih zunaj ljubljanske regije po letu 1945. Naslednja skupina avtorjev je s stališča turizma obdelala fonde zunaj uprave in filmske zbirke; Lojz Tršan: Filmsko gradivo s področja turizma v Sloveniji do leta 1946, Alenka Čuk je opisala razvoj turizma na Postojnskem in predstavila dokumentarno in arhivsko gradivo v Notranjskem muzeju, Hedvika Zdovc delovanje Olepševalnega društva v gradivu Mestne občine Celje, Nataša Budna in Marjana Kos: Turizem v gradivu gospodarskih, društvenih in privatnih fondov ZAL, enote za Ljubljano in ljubljansko območje in Vlasta Tul Arhivsko gradivo s področja turizma v šolskih fondih. Tjaša Mrgole Jukič in Branko Oblak sta imela referat s predstavitev filma, ki je nastal ob 110-letnici delovanja Turističnega društva Ptuj (Pridite na Ptuj! Vabi Vas Olepševalno in Tujskoprometno društvo v Ptuj). Veliko kurentovanje na Ptuj! Informacije Turist-Biro Ptuj).

Tretji dan posvetovanja se je nadaljevala obravnavna tematike z zborovanja leta 1995 na Ptuj o uporabnikih arhiva. O svojih bogatih izkušnjah uporabnika arhivov je govoril dr. Tone Ferenc, o uporabnikih arhivskega gradiva v raziskovalne namene v čitalnici PANG je govorila Aleksandra Pavšič Milost, o uporabnikih v ZAL Sonja Anžič, v ARS pa Gašper Šmid.

Razprava o uporabi arhivskega gradiva je nazkazala problem fizične zaščite dokumentov in

problem varovanja osebnih podatkov, ki je posebno žgoč v sedanjem času, ko ljudje iščejo potrdila in dokazila o premoženju, državljanstvu, zaplembah, sodbah ipd.

Napovedana sta bila tudi referata Zdenke Keček o varstvu osebnih podatkov v arhivih in Metke Bakan o vlogi menedžmenta v informacijskem sistemu arhiva. Avtorici se posvetovanja nista mogli udeležiti. Njuna prispevka pa sta objavljena v zborniku referatov.

Udeleženci na posvetovanju so sklenili: Vlado, Državnemu zboru in Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije bo poslana Spomenica o problematiki vračanja arhivov iz Italije z zahtevo, da se delo komisije za vračanje čim prej nadaljuje; Turistična zveza Slovenije bo v sodelovanju z Arhivskim društvom Slovenije poslala turističnim društvom okrožnico o varstvu gradiva, ki zadeva turizem; Arhivsko društvo bo organiziralo posvet o varovanju osebnih podatkov in nanj povabilo tudi zgodovinarje – raziskovalce in pravnike.

Tudi 18. posvetovanje, ki je potekalo v dneh od 7. do 9. oktobra 1998 v Gozdu Martuljku,¹⁸ je bilo praznično. Arhivsko društvo ga je organiziralo v sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, ki je v tem letu praznoval svojo stoletnico. Organizatorji so izbrali temo Arhivi in računalništvo. Po uvodni besedi predsednika društva Marjana Gerdeja in pozdravu župana Kranjske gore Jožeta Kotnika sta sledila referata Janeza Kopača Sto let Zgodovinskega arhiva Ljubljana in Irene Lačen Benedičič Predstavitev Zgornjesavske doline. O računalništvu in arhivih so govorili Peter P. Klasinc (Perspektive razvoja kompjuterizacije arhivske službe v Sloveniji), Metka Bakan Toplak (Optično prepoznavanje znakov), Vladimir Zumer (Standardizacija popisovanja in evidenc arhivskega gradiva), Zarko Bizjak (Standardi za popisovanje sodnih fondov) in Žiga Železnik (Arhiviranje elektronskih zapisov v arhivih). Dr. Miroslav Novak in Slavica Tovšak sta govorila o standardih, Vladimir Drobnjak o integriranem informacijskem sistemu v Arhivu Makedonije in Natalija Glažar o arhivih v dobi informacijske tehnologije, Brane Oblak je predstavil inventar fonda SDK Ptuj – zaključni računi na zgoščenki. Nato so svoje prispevek predstavili še Vlasta Tul (Računalnik kot pripomoček pri pripravi vodnika po arhivskih fondih in zbirkah), Hedvika Zdovc (Zgodovinski arhiv Celje na internetu), dr. Andrej Studen (Računalniška obdelava podatkov popisnic prebivalstva Ljubljane iz let 1869–1910), Zdenka Semlič Rajh

referatov Arhivsko gradivo s področja turizma in turistične dejavnosti, Uporabnik in arhivsko gradivo, XVII. Posvetovanje Arhivskega društva Slovenije, Koper 23.–25. oktober 1996, 61 str.

¹⁸ M. Gerdej, 18. posvetovanje Arhivskega društva Slovenije, Gozd Martuljek, 7.–8. oktober 1998, Arhivi XXI (1998), 1–2, str. 95–97; gradivo s posvetovanja je objavljeno v zborniku Arhivi in računalništvo, Gozd Martuljek 7.–9. oktober 1998, 112 str.

(Nove informacijske tehnologije – izziv pri uporabi arhivskega gradiva), mag. Borut Holcman (Infotehnologija v arhivu med nujo in možnostjo), Vesna Gotovina (Nekaj izkušenj pri delu z novim računalniškim programom InfoArh), Marjan Dobernik (Splošno o skeniranju), Leopold Mikec Avberšek (Knjižnica arhiva na internetu), Marta Rau Selič je govorila o vlogi slovenskega filmskega arhiva (Špice ali osti ali osati ali nekaj novega o filmu, njegovi uporabi, filmski špici) in Zdenka Keček o digitaliziranih dokumentih v teoriji in praksi. Posvetovanje je spremljala računalniško podprta predstavitev poteka, ki jo je organiziral Pokrajinski arhiv Maribor.

Na posvetovanju je bilo sprejeto priporočilo, da bi izdelali poročilo o pripomočkih za uporabo v slovenskih arhivih, da bi pripravili enotno terminologijo na podlagi izpopolnjenega MAS-ovega slovarja in da bi si prizadevali za uravnotežen razvoj informacijske tehnologije v vseh arhivskih institucijah.

Zborovanja

Prvo zborovanje v obravnavanem desetletju je bilo 16. zborovanje na Ptuj, in sicer 27.–29. septembra 1995.¹⁹ Organizatorja, Arhivsko društvo in Zgodovinski arhiv Ptuj, sta izbrala temo Slovenski arhivi in javnost ter jo razdelila v podteme: splošno, pedagoško delo v arhivih, razstavna dejavnost ter arhivi in javnost – vsakdanji stiki. V uvodnem nagovoru je predsednica društva Milica Trebše Štolfa navedla glavne razloge za to, da se je društvo lotilo te teme. Med drugim je menila, da sodobni čas vse bolj terjaja, da se moramo arhivisti "učinkoviteje postaviti kot povezovalni element med uporabnikovimi potrebami, javnostjo in vsebino dokumentov. Javnost v najširšem smislu besede moramo šele

ozavestiti, da se bo temeljiteje in odgovorneje zavedela bogastva, ki se skriva v arhivskem gradivu, ki ga ohranjamo poznejšim rodovom, kot dokaz o naši preteklosti in sedanjosti." Nato so na splošno o obravnavani problematiki govorili Bojan Balkovec (Kaj je arhiv in kaj tam hranijo?), Vladimir Kološa (Delo za javnost in stiki z javnostjo v slovenskih arhivih) in Andrea Wettmann (Arhivski stiki z javnostjo v Nemčiji – težišče strokovne diskusije in nove zasnove v strokovnem izobraževanju; Arhivische Oeffentlichkeitsarbeit in Deutschland – Schwerpunkte der Fachdiskussion und neue Ansätze in der Fachausbildung). O publicistični dejavnosti v arhivu sta govorila Janez Kopač in France Štukl, Hedvika Zdovc o izdajanju inventarjev, Žiga Železnik in Metka Bakan o publiciranju v internetni mreži, Leopold Mikec Avberšek o publikacijah Pokrajinskega arhiva Maribor, Mojca Grabnar o možnostih in omejitvah popularizacije naše dejavnosti, izhajajoč iz prakse Arhiva Republike Slovenije. Referate v okviru naslednjega sklopa, Pedagoško delo v arhivih, so imeli Ema Umek (Pedagoško delo v arhivih), Ljubica Šuligoj (Šola in arhivi), Marija Kos (Pedagoška dejavnost zunaj arhivov), Emica Ogrizek (Predstavitev arhivske dejavnosti in arhivskega gradiva šolam – izkušnje PAM), Sonja Anžič (Pedagoška dejavnost v arhivu ZAL), Aleksandra Pavšič Milost (Pedagoška dejavnost arhiva (izkušnje in problemi Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici)) in Marija Hernja Masten o arhivskih pripomočkih pri pedagoški dejavnosti. Sledili so prispevki o razstavah. Slavica Tovšak je govorila o razstavah v arhivih na splošno, Aleksandra Pavšič Milost o izkušnjah in problemih pri razstavni dejavnosti v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici, Jože Suhadolnik o razstavni dejavnosti Zgodovinskega arhiva Ljubljana v zadnjih petih letih in Tjaša Mrgole Jukič o razstavah v arhivih – zakaj in kako. O vsakdanjih stikih sta govorila Darinka Drnovšek in Lojz Tršan, Metka Gombač o računalniški obdelavi podatkov o žrtvah druge svetovne vojne iz fondov referata II ARS in izdaji potrdil, Miroslav Novak o ekonomski vrednosti arhivskih informacij in Ivan Nemanič o Slovenskem filmskem arhivu v javnosti. Končala je Marija Oblak Čarni s prispevkom o vlogi in pomenu arhivov in vidikih uporabe arhivskega gradiva.

Udeležanci zborovanja so sprejeli ta priporočila in sklepe:

V okviru vsakdanjih stikov je treba pripraviti navodila za uporabo tistih osnovnih kategorij gradiva, ki vsebujejo osebne podatke; v strokovnem glasilu objaviti prispevek o delu v arhivskih čitalnicah in preučiti delovni čas v čitalnicah. Kar zadeva pedagoško delo, naj arhivi pripravijo program spoznavanja arhivskih ustanov in gradiva in ga ponudijo šolam, društvu pa naj z Zavodom za šolstvo organizira seminar za učitelje, pripravi in izda videokaseto kot učni

¹⁹ M. Gombač, XVI. arhivsko zborovanje Ptuj 95, Zgodovinski časopis, 49, 1995, št. 3, str. 482–484; Govor predsednice Arhivskega društva Slovenije Milice Trebše Štolfa na XVI. zborovanju arhivskih delavcev na Ptuj 27.–29. septembra 1995, Arhivi XVIII (1995), str. 110–111; L. Tršan, Priporočila in sklepi XVI. posvetovanja (!) arhivskih delavcev na Ptuj 27. do 29. septembra 1995, prav tam, str. 111. Referati so objavljeni v zborniku Gradivo za zborovanje Slovenski arhivi in javnost, ADS in ZAP 1995, 138 strani, referat A. Pavšič Milost: Pedagoška dejavnost arhiva (izkušnje in problemi Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici), ki je v zborniku pomotoma izpadel, je objavljen v Arhivih XX (1997), 1–2, str. 162–163. Naslednji referati, ki so objavljeni v zborniku, pa so izšli tudi v Arhivih XVIII (1995), 1–2: V. Kološa, Delo za javnost in stiki z javnostjo v slovenskih arhivih, (str. 1–7), Andrea Wettmann, Arhivski stik z javnostjo v Nemčiji – težišče strokovne diskusije in nove zasnove v strokovnem izobraževanju (str. 8–12), Janez Kopač, Publicistična dejavnost v arhivih (str. 77–78), Aleksandra Pavšič Milost, Razstavna dejavnost v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici, (str. 79–82) in M. Hernja Masten, Pedagoški pripomočki v arhivu (str. 83–85).

prilpomoček s predstavitvijo slovenskih arhivov in predlaga, da bi se začel pouk zgodovine kot samostojnega predmeta že v 5. razredu. Na področju publiciranja naj revija Arhivi objavi neobjavljene prispevke o izdajanju virov za 15. in 16. stoletje z enega prejšnjih posvetov; društvo naj pripravi posvetovanja o objavljanju virov in objavljanju inventarjev; organizira naj pripravo in izdajo terminološkega slovarja in bibliografije publikacij slovenskih arhivov od leta 1982 dalje. Sodeluje naj pri pripravi navodil za vključevanje slovenskih arhivov v mednarodne računalniške mreže. Kar zadeva razstavno dejavnost pa je mnenje enotno le v točki, naj vsako razstavo spremlja vsaj zloženska s seznamom razstavljenih dokumentov. Glede tega, ali so razstave za promocijo arhivov res koristne, ali naj bodo razstavni katalogi brezplačni, ali naj arhivi najamejo oblikovalca ali pa naj razstavo postavijo sami, so mnenja ostala neusklajena.

Za 17. zborovanje (8.–10. oktobra 1997),²⁰ so izbrali Celje. S tem so želeli obeležiti 40-letnico tamkajšnjega arhiva. Celje pa je proslavljalo tudi 100-letnico Narodnega doma, pomembnega za razvoj slovenske kulture v mestu. Tema zborovanja je bila Skrite dragocenosti v arhivskih fondih in zbirkah. Govorili pa so tudi o novem Zakonu o arhivskem gradivu in arhivih. Po pozdravu predsednice društva Marije Hernja Masten, župana mestne občine Celje Jožeta Zimška in Vladimirja Žumra, ki je zborovanje pozdravil v imenu Ministrstva za kulturo, je govoril ravnatelj Rudi Koželj (Štirideset let Zgodovinskega arhiva v Celju). O skritih dragocenostih v arhivih pa so govorili v svojih prispevkih: Katja Zvanut o pečatu kot umetniškem in zgodovinskem viru, Jedert Vodopivec o hrampi in zaščiti pergamentnih listin v Arhivu Republike Slovenije, Eva Gerkman o fotografijah v arhivih in fototeki v Arhivu Republike Slovenije, Jože Suhadolnik o fotografiji kot arhivskem gradivu, Peter P. Klasinc o fotografiji – novem nosilcu informacij, Alojz Tršan o plakatih in letakih in Marija Pečan o računalniški obdelavi le-teh, Hedvika Zdovec o plakatih kot pomembnem delu arhivskega gradiva v fondih uprave od druge polovice 19. stoletja do 1918, Tatjana Šenk o fotografijah in plakatih v upravnih fondih, Pavla Mrdjenović je predstavila zbirko plakatov, letakov in drobnih tiskov iz let 1941–45 v Arhivu Republike Slovenije, Irena Lačen Benedičič arhivsko zapuščino Pocarjeve hiše, Tone Konobelj razglednice Jesenic pred prvo svetovno vojno, Ivan Nemanič

dr. Marjana Foersterja, pionirja slovenskega filma, Alenka Čuk pa zbirko drobnih tiskov v Notranjskem muzeju, Tjaša Mrgole Jukič je govorila o arhivu kot sodobnem kolekcionarju in kronistu in Marta Rau Selič o avtorskih pravicah. Na koncu naj bi o novem Zakonu o arhivskem gradivu in arhivih govorila Jelka Kremesec Jevšenak. Zaradi njene odsotnosti so udeleženci razpravljali le o podzakonskih aktih in varstvu avtorskih pravic. Na strokovni ekskurziji na Kozjansko so si udeleženci ogledali Rogaško Slatino, grad Podsredo in cerkev in lekarno Olimje.

Arhivsko društvo Slovenije
Arhiv Republike Slovenije

Občina Postojna

18. zborovanje
Arhivskega društva Slovenije

Evidentiranje virov za zgodovino Slovencev v tujini
Novosti v slovenski arhivski zakonodaji
Arhivski informacijski sistem

Hotel Jama Postojna
29. 9. do 1. 10. 1997

²⁰ B. Radulovič, XVII. zborovanje Arhivskega društva Slovenije, Celje 8.–10. oktobra 1997, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 224–225. Vsi najavljeni referati na zborovanju so objavljeni v zborniku 17. zborovanje, ADS in ZAC, Skrite dragocenosti v arhivskih zbirkah in fondih, Zakon o arhivskem gradivu in o arhivih, Celje 8. do 10. oktober 1997, 81 strani.

Prva stran vabila na 18. zborovanje ADS v Postojni. Arhiv ADS.

18. zborovanje je bilo v Postojni (29. 9. do 1. 10. 1999).²¹ Društvo ga je pripravilo v sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije. Na programu so bile tri teme: Evidentiranje gradiva za zgodovino Slovencev v tujini, Novosti v slovenski arhivski zakonodaji in Arhivski informacijski sistem. Po uvodnem nagovoru predsednika društva Marjana Gerdeja, so zborovanje pozdravili minister za kulturo Jožef Školč, direktor Arhiva RS Vladimir Žumer in postojnski župan Josip Bajc. Potem je kustosinja Notranjskega muzeja Alenka Čuk v svojem prispevku *Pozdravljeni v Postojni* predstavila zgodovinski razvoj Postojne z okolico. V okviru prve teme zborovanja so nato predstavili prispevke: Peter P. Klasinc o evidentiranju arhivskega gradiva v tujini – s posebnim poudarkom na Štajerskem deželnem arhivu, Matjaž Bizjak o virih za freisinško gospostvo na Slovenskem v Bavarskem državnem arhivu, (Marjan Drnovšek zaradi odsotnosti najavljenega referata o slovenskih izseljencih ni predstavil), Darko Friš o cerkvenih arhivih v ZDA in gradivu o slovenskih izseljencih 1871–1941, Milica Trebše Štolfa o pripravah za evidentiranje in pridobivanje arhivskega gradiva v tujini, Nada Jurkovič o evidentiranju gradiva v tujih arhivih in izdelavi evidenc, Kristina Šamperl Purg o praksi v Zgodovinskem arhivu na Ptuj, Drago Trpin o evidentiranju v Avstrijskem državnem arhivu, Duša Krnel Umek o evidentiranju v Državnem arhivu v Milanu, Lilijana Vidrih Lavrenčič v Državnem arhivu v Gorici (Archivio di Stato di Gorizia), Branko Kozina in Branko Radulovič v arhivih Češke Republike, Aleksandra Serše v madžarskih inštitucijah (za Prekmurje), Vladimir Sunčič v Franciji, Jelka Melik in Mateja Jeraj v Londonu in Lojz Tršan o evidentiranju filmskega arhivskega gradiva v tujini. O novostih v slovenski arhivski zakonodaji je v uvodnem predavanju govoril Vladimir Žumer. O zakonodaji so govorili še Jelka Kremesec Jevšenak, in sicer o pravnih vidikih in pravni problematiki arhivskih podzakonskih aktov, Peter P. Klasinc o Pravilniku o materialnem varstvu arhivskega in dokumentarnega gradiva, Jedert Vodopivec o priporočilih za materialno varovanje arhivskega gradiva, Marjan

Zupančič o uporabi arhivskega gradiva, mag. Matevž Košir o Pravilniku o evidenci javnih simbolov, grbov, pečatov, žigov in stampiljk na ravni države, Marta Rau Selič o uporabi filmskega arhivskega gradiva in Jolanda Fon o pripravi ustanovitvenih aktov. Tretjo temo, Arhivski informacijski sistem, pa so obravnavali: Brane Knehtl in Jože Suhadolnik o računalniškem programu za popisovanje in skeniranje fotografskega gradiva ter gradbene dokumentacije, Žarko Bizjak o zasnovah arhivskega informacijskega sistema, Zdenka Bonin in Jože Škofljanec o računalniškem popisovanju listinskega gradiva in prvih poskusih popisovanja s programom InfoArh in izkušnjah v Pokrajinskem arhivu Koper, Vladimir Drobňak o nivojskem popisu ob primeru gradiva kmetijskih zadrug in Aleksander Blaznik, ki je prikazal zgled popisovanja filmskega arhivskega gradiva z računalnikom.

Med zborovanjem je društvo organiziralo ogled Pivke, Črne in Postojnske jame po poti partizanskih diverzantov, ki so leta 1944 zažgali skladišče bencina nemškega okupatorja.

Za 19. zborovanje v Bovcu (4.–6. oktobra 2000),²² ki ga je društvo pripravilo v sodelovanju s Pokrajinskim arhivom v Novi Gorici, so organizatorji pripravili tri teme: Kulturne ustanove in arhivsko gradivo, Arhivi in marketing ter Računalniško popisovanje arhivskega gradiva v praksi. Po pozdravih predsednice društva Metke Bukošek in župana občine Bovec Siniše Germovška je podal Drago Trpin Kratek oris zgodovine Gornjega Posočja, Branko Marušič pa napovedanega prispevka *Zgornje Posočje v minulih dveh stoletjih* zaradi odsotnosti ni predstavil. Uvodni referat o problematiki varstva arhivskega gradiva v arhivih, muzejih, knjižnicah in drugih kulturnih ustanovah je pripravil mag. Vladimir Žumer. Mihael Glavan je predstavil Slovenski nacionalni literarni arhiv v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Sledili so referati Branka Goropevska o domoznanstvu in domoznanskih zbirkah v slovenskih knjižnicah, Tatjane Dekleva o arhivu Univerze v Ljubljani, Nade Jurkovič o arhivskem gradivu v ptujskih kulturnih ustanovah, Ivanke Uršič o zbirkah v kulturnih ustanovah na območju Nove Gorice, Irene Lačen Benedičič v Muzeju Jesenice, Zdenke Semlič Rajh o zbirkah v mariborskih kulturnih ustanovah in Univerzitetni knjižnici Maribor, Nade Čibej v nearhivskih inštitucijah na Primorskem, Franceta Benedika o arhivskem gradivu v Gorenjskem muzeju v Kranju, Peter P. Klasinc

²¹ M. Gombač, 18. zborovanje Arhivskega društva Slovenije, *Postojna* 29. 9.–1. 10. 1999, *Zgodovinski časopis* 53, 1999, št. 3, str. 425–431, Zbornik 18. zborovanje, Arhivsko društvo Slovenije, Arhiv Republike Slovenije, Evidentiranje virov za zgodovino Slovencev v tujini, *Novosti v slovenski arhivski zakonodaji*, Arhivski informacijski sistem, *Postojna* 1999, 149 strani. V zborniku so objavljeni vsi najavljeni referati, razen referatov dr. Petra P. Klasinca, ki tekstov ni oddal, ter referatov J. Suhadolnika *Računalniška programa za popisovanje in skeniranje gradbenih načrtov in fotografskega arhivskega gradiva* in B. Knehtla *Modifikacija računalniškega programa za popisovanje in skeniranje fotografskega gradiva*; objavljena sta v Arhivih XXII (1999), 1–2, str. 101–121.

²² M. Gombač, 19. zborovanje Arhivskega društva Slovenije v Bovcu 4.–6. oktobra 2000, *Arhivi* XIII (2000), 2, str. 181–183. Napovedani referati so objavljeni v zborniku, 19. zborovanje, Arhivsko društvo Slovenije, Pokrajinski arhiv Nova Gorica, *Kulturne ustanove in arhivsko gradivo*, Arhivi in marketing, *Računalniško popisovanje arhivskega gradiva v praksi*, Bovec 2000. Objavljeni niso prispevki dr. P. P. Klasinca.

pa o zbirkah v zavodih za varstvo naravne in kulturne dediščine. Drugo temo na zborovanju Arhivi in marketing so obravnavali: Kristina Šamperl Purg (o trženju pameti in trženju v arhivih pridobljenih znanj), Aleksandra Pavšič Milost (o načinih promocije arhiva in arhivske dejavnosti v novogoriškem arhivu), dr. Peter P. Klasinc (o vrednotenju dela arhivistov), Dejan Vončina (o tržnokomunikacijskem spletu muzeja – ob primeru Muzeja novejše zgodovine v Ljubljani), Natalija Glažar (o vodenju odnosov z javnostmi v arhivski organizaciji), Tjaša Mrgole Jukič (o potrebni pestri kulturni ponudbi, promociji blagovne znamke, marketingu), ter Marta Rau Selič (o uporabi in trženju filmskega arhivskega gradiva; Hraniti skrbno, uporabljati z razumom) in Jolanda Fon (o plačevanju upravnih taks in taksnih oprostitev, ki veljajo za arhive). Tretjo temo, računalniško popisovanje, so obravnavali: Miroslav Novak (o načinih zajemanja velikih količin podatkov s pomočjo informacijske tehnologije), Dean Ceglar (o Vodniku po arhivskem gradivu Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU) in Adrijan Kopitar (predstavil je računalniško izdelane pripomočke za uporabo arhivskega gradiva v Arhivu Republike Slovenije).

Zborovanje so popestrili predstavitvi videokaset Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici in Zgodovinskega arhiva Ljubljana ter ogled razstave o oglejskih patriarhih v Čedadu.

Na koncu zborovanja je bila imenovana komisija za sklepe. Člani Metka Bukošek, Ivan Lovrenčič in Milica Trebše Štolfa so jih oblikovali v 12 točkah: Treba je ustanoviti komisijo za popis arhivskega gradiva v nearhivskih institucijah in izdati vodnik po tem gradivu; za arhivsko gradivo v teh institucijah morajo skrbeti arhivisti ali v arhivu usposobljeni delavci; arhivsko gradivo v javnih institucijah mora biti dostopno vsem raziskovalcem in popisano na podlagi enakih meril; potrebno bi bilo ustanoviti interdisciplinarno telo, ki bi usmerjalo darovalce pri izročanju gradiva; pri finančnem vrednotenju akcij v arhivih bi bilo smiselno dodati postavko za promocijo; društvo in arhivi si bodo prizadevali za več projektnega dela v arhivih, pri vrednotenju tega pa je treba upoštevati vse postavke, vključno z zaščito intelektualne lastnine; izvršni odbor ADS naj ustanovi delovno skupino za ugotavljanje vrste in načina marketinga; komisija za računalništvo, ki so jo ustanovili arhivi, naj upošteva tudi mnenja razpravljalcev na tem zborovanju; društvo naj apelira na ministrstvu za zvišanje plač v arhivih (dopolnilo kolektivne pogodbe); predstavnica SVIZ-a je predlagala, da se (za izboljšanje materialnega položaja) arhivski delavci vključijo v sindikat, in sicer v okviru društva, da bi tako enotno nastopali v enem sindikatu; prihodnje zborovanje naj bi razpravljalo o vrednotenju dela v arhivih.

20. zborovanje na Ptuj (17.–19. oktobra

2001),²³ je društvo pripravilo s tamkajšnjim arhivom; organizatorji so se namenili obravnavati dve vprašanji: Arhivi in uporabniki in Arhivi in zgodovinopisje. Po pozdravni besedi ravnatelja Zgodovinskega arhiva Ptuj Ivana Lovrenčiča so udeleženci najprej poslušali referate o zgodovinskem mestu Ptuj. Govorili so: Marjeta Ciglenički: Potrdilo o prevzemu in predračun za restavriranje tapiserij s ptujkega gradu v ateljeju J&C Lachmayer na Dunaju, Igor Weigl: Bakrene posode, turška kadilnica in nizozemski špalirji – Fideikomisne premičnine grofov Leslie med 17. in 19. stoletjem, Slavko Krajnc: Odrptost in uporaba arhivskega gradiva župnije sv. Jurija na Ptuj, Božena Kmetec Friedl: Anali, hemeroteka in katalog zasebne knjižnice Davorina Žunkoviča (1858–1940), člana Muzejskega društva, kot informacijski vir. Sledila je okrogla miza Arhivi in zgodovinopisje. Vodil jo je dr. Marjan Drnovšek, ki je pripravil tudi uvodni referat. Kristina Šamperl Purg in Gorazd Stariha sta govorila o arhivih in zgodovinopisju, Aleš Gabrič o uporabniku v arhivu (zgubljen ali doma?) in Emica Ogrizek o zgodovinarju v arhivu. O uporabnikih in raznih vrstah uporabe gradiva so govorili: Jelka Melik o arhivih in državljanih, Emica Ogrizek je opisovala odnos ustvarjalec arhivskega gradiva – arhiv – uporabnik, Slavica Tovšak je govorila o pestrosti osebnostnih struktur uporabnikov arhiva, Katja Zupančič o težavah (bodočih) mladih raziskovalcev, Vesna Gotovina o uporabi arhivskega gradiva pred prevzemom v arhiv, Marija Hernja Masten o vzgoji uporabnika v dobrega raziskovalca, ki je včasih v rokah arhivskega delavca, Ljubica Šuligoj o oporah in vrzelih raziskovalca v arhivu, Leopold Mikec Avberšek o evidencah o uporabi arhivskega gradiva, Darinka Drnovšek o uporabi partijskega gradiva nekoč in danes, Ljuba Dornik Šubelj o arhivu RSNZ in njegovi uporabi, Suzana Čeh o vplivu zakonodaje na delo z uporabniki za upravne in poslovne namene v Pokrajinskem arhivu Maribor 1990–2000 in Duša Krnel Umek o uporabi arhivskega gradiva ob primeru sodnih fondov. Potem je Jedert Vodopivec govorila o uporabi in konserviranju vezanega arhivskega gradiva, Vladimir Drobňjak o izhodiščih za stroškovno ugoden informacijski sistem v arhivih, Mira Hodnik o sodelovanju med arhivom in sorodnimi institucijami v starem rudarskem mestu Idrija, Jakob Emeršič je zastavil vprašanje: informacije vir domoznansva ali domoznansvo vir, Andrej Brence o etnologiji v muzeju in arhivskem gradivu, Nataša Kolar o arhivskem gradivu kot muzealiji in Ivan Žižek o arheologiji in

23 M. Bukošek, Poročilo o delu ADS za obdobje 2000–2003, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 143–145, referati so objavljeni v zborniku: 20. zborovanje, Arhivsko društvo Slovenije, Zgodovinski arhiv Ptuj, Arhivi in uporabniki, Arhivi in zgodovinopisje, Ptuj 2001, 155 strani.

arhivu. Na zborovanju sta sodelovali tudi ruski gostji, Larisa A. Timofejeva je predstavila moskovsko mestno združenje arhivov, Irina G. Tarakanova pa znanstveno-informacijsko dejavnost združenja Mosgorarhiva v letih 1991–2000.

21. zborovanje je bilo v Kopru od 8. do 10. oktobra 2003.²⁴ Organizirala sta ga Arhivsko društvo Slovenije in domači Pokrajinski arhiv Koper. Temi zborovanja: Arhivi in arhivsko gradivo v času tranzicijskih sprememb in InfoArh – računalniški program za delo v arhivih. Po pozdravih predsednice društva, predstavnika Ministrstva za kulturo, župana Mestne občine Koper in predstavnikov avstrijskih in hrvaških arhivistov je Zdenka Bonin predstavila zgodovinski oris mesta gostitelja. Potem je Vladimir Žumer predstavil predlog o reorganizaciji državnih arhivov Republike Slovenije. Uvodni referat na temo tranzicije je pripravil Jože Škofljanec in v njem skušal odgovoriti na vprašanje Ali je tranzicija končana? Naslednji trije referati so se lotili pravosodja; v njem se je v obdobju tranzicije marsikaj spremenilo. Jelka Melik je govorila o slovenskem pravosodju in njegovem arhivskem gradivu po letu 1991, Emica Ogrizek o odprtih vprašanjih v odnosu med arhivi in pravosodnimi organi v dobi tranzicije in Žarko Bizjak o notariatu. Vesna Gotovina je predstavila delo oddelka za gradivo uprave po letu 1945 v času tranzicijskih sprememb, Marija Kos problematiko prevzemanja obsežnih zbirk tehnične in tehnološke dokumentacije propadlih podjetij, Zdenka Semlič Rajh je obravnavala temo arhivi in Evropska unija. Naslednji trije referati so obravnavali tri samostojne arhive, ki so bili v začetku 90. vključeni v Arhiv Republike Slovenije, in sicer Darinka Drnovšek: Partijsko gradivo v času tranzicije, Metka Gombač: Oddelek za dislocirano arhivsko gradivo II Arhiva Republike Slovenije in njegovo prilagajanje potrebam in zahtevam zakona o žrtvah vojnega nasilja in Ljuba Dornik Šubelj: Arhiv Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije. Nato je nekdanji direktor Arhiva Jugoslavije Jovan J. Popović nastopil z referatom: Organizacija, zaščita in uporaba arhivskega gradiva in registraturnega materiala, regulirana z veljavnimi zveznimi in republiški predpisi v državni skupnosti Srbija in Črna Gora ter Andras Sipos iz Mestnega arhiva v Budimpešti, ki je predstavil izkušnje madžarskih arhivistov v obdobju tran-

zicije. V drugem delu zborovanja, ki je bil namenjen predstavitvi programa InfoArh, je najprej Miroslav Novak predstavil osnove usmeritve oblikovanja slovenskega vzajemnega arhivskega informacijskega sistema. O svojih izkušnjah z InfoArhom pa so govorili Žarko Bizjak in Žiga Železnik (ZAL), Nada Čibej in Vladimir Drobňak (PAK), Damjan Lindental in Branko Oblak (ZAP), Drago Trpin (PANG), Hedvika Zdovc (ZAC) ter Jože Škofljanec, Darija Plevel in Aleksandra Serše (ARS). S stališča računalniške stroke je govoril vodja projekta Matej Kovačič. Vse dni zborovanja ja potekala računalniška delavnica na temo InfoArha, ki so jo vodili predstavniki programerske hiše Hermes.

Na programu zborovanja je bila tudi ekskurzija. Udeleženci so si ogledali znamenito cerkvico v Hrastovljah.

Tudi za to zborovanje je bil prej pripravljen zbornik z referati, tako so v njem objavljeni tudi prispevki avtorjev, ki niso bili na zborovanju, a so bili v programu napovedani.

Zaključke zborovanja so oblikovali Slavica Tovšak, Vladimir Žumer in Sonja Anžič in jih povzeli v štirih točkah: Glede predloga o enotnem statusu in organizaciji državnih arhivov v Sloveniji je splošno mnenje arhivskih strokovnih delavcev, da za zdaj ni potrebno spreminjati statusa in organizacije slovenskih državnih arhivov; kar zadeva arhive v obdobju tranzicije je temeljna ugotovitev referentov na zborovanju, da je v veliki meri prevzeto gradivo do leta 1991, v celoti pa gradivo Zveze komunistov in Inštituta za zgodovino delavskega gibanja; arhivski delavci podpirajo predlog, da naj bo zasebno gradivo političnih strank čim prej razglašeno za kulturni spomenik; razvoj InfoArha dokazuje, da bo mogoče z aplikacijo obravnavati potrebne arhivske strokovne postopke. To bo osnova za arhivski enotni računalniški informacijski sistem AERISS. Čestitke skupini, ki se ukvarja z razvojem InfoArha! Kot četrti sklep zborovanja je bil poziv Ministrstvu za informacijsko družbo Republike Slovenije, da kot predlagatelj Zakona o dostopu informacij javnega značaja čim prej predlaga spremembo 45. člena, ki odpravlja prvi odstavek 38. in 40. člena Zakona o arhivskem gradivu in arhivih. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja naj ne posega na področje varstva arhivskega gradiva.

Ekskurzije

Strokovne ekskurzije, ki jih je organiziralo društvo, imamo lahko tudi za mednarodno sodelovanje, saj so vse vodile v tujino in so vključevale prej dogovorjene ogled arhivskih ustanov. Društvo je organiziralo ekskurzijo vsako leto (le leta 1996 ekskurzija na Koroško in Gradščansko ni bila izpeljana, verjetno zaradi premajhnega zanimanja članov društva). Tako so

²⁴ M. Gombač, 21. zborovanje Arhivskega društva Slovenije, Koper, 8.–10. oktober 2003. Arhivi 26 (2003), 2, str. 348–351, A. Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije od oktobra 2002 do oktobra 2003, prav tam, str. 347–348. V programu napovedani referati so bili objavljeni v zborniku: 21. zborovanje, Arhivsko društvo Slovenije, Pokrajinski arhiv Koper: Arhivi in arhivsko gradivo v času tranzicijskih sprememb, InfoArh, Koper 2003, 128 strani.

bile ekskurzije: leta 1994 v Španijo,²⁵ leta 1995 v Anglijo z obiskom angleških, škotskih in irskih arhivov in ogledom kulturnih znamenitosti, leta 1997 po starih čeških mestih Tabor, Plzen, Telč, Praga z ogledom praških arhivov, naslednje leto v Svico, leta 1999 v Toskano,²⁶ leta 2000 so bili slovenski arhivisti gostje Glavnega zgodovinskega arhiva Kitajske v Pekingu,²⁷ leta 2001 so obiskali Dubrovnik in Črno Goro,²⁸ 2002 Turčijo,²⁹ 2003 Nemčijo³⁰ in 2004 Francijo.

Publikacije

Redno je izhajala revija ARHIVI, glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije. V tem času je izšlo 14 zvezkov, od letnika 17 (1994), št. 1–2 do letnika 26 (2003), št. 2. Do leta 2000 so Arhivi izhajali enkrat na leto kot dvojna številka, od takrat pa po dve številki. Po sklepu občnega zbora dne 3. aprila 1996 imajo Arhivi z letnikom XX (1997) mednarodni uredniški odbor. Člana sta postala dr. Alfred Ogris iz Celovca in Jozo Ivanović iz Zagreba. Od leta 2002 je revija vpisana v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo. Trije zvezki so izšli kot zborniki ob življenjskih jubilejih društvenih članov, Arhivi XX (1999), št. 1–2, kot zbornik ob sedemdesetletnici dr. Eme Umek, Arhivi XXV (2002), št. 1, kot zbornik ob sedemdesetletnici dr. Jožeta Žontarja in Arhivi 26 (2003), št. 1, ob sedemdesetletnici Marije Oblak Čarni. Od leta 1995 ima društvo v Arhivih svojo rubriko.

V zbirki VIRI je od leta 1994 izšlo 14 zvezkov: Viri št. 7: Jera Vodušek Starič, "Dosje" Mačkovšek, Ljubljana 1994; Viri št. 8: Darko Friš, Korespondenca Kazimirja Zakrajška, O.F.M. (1928–1958), Ljubljana 1995; Viri št. 9: Mateja Jeraj, Jelka Melik, Partizanski zdravniki in pravniki med stroko in politiko, Ljubljana 1996; Viri št. 10: Lojz Tršan, Razbitje OF in partije v Ljubljani, Ljubljana 1996; Viri št. 11: Marko Tavčar, Egon Pelikan, Nevenka Troha, Korespondenca Virgila Ščeka 1918–1947, Ljubljana 1997; Viri št. 12: Zdenko Čepič, Zamisli o gospodarski ureditvi po drugi svetovni vojni v narod-

Glavne društvene publikacije

noosvobodilnem gibanju, Ljubljana 1998; Viri št. 13: Jurij Perovšek, Programi političnih strank, organizacij in združenj na Slovenskem v času Kraljevine SHS; Viri št. 14: Darko Friš, Korespondenca slovenskih katoličanov v ZDA med leti 1882–1924, Ljubljana 1999; Viri št. 15: Darinka Drnovšek, Zapisniki politburoja CK KPS/ZKS 1945–1954, Ljubljana 2000; Viri št. 16: Vida Deželak Barič, Pokrajinske konference Komunistične partije Slovenije na Primorskem 1942–1944, Ljubljana 2001; Viri št. 17: Božo Repe, Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije (I. del: opozicija in oblast), Ljubljana 2002; Viri št. 18: Božo Repe, Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije (II. del: Slovenci in federacija), Ljubljana 2003; Viri št. 19: Božo Repe, Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije (III. del: Osamosvojitvev in mednarodno priznanje); (številka 20 je rezervirana za IV. del Virov o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije) in Viri št. 21: Lovro Šturm, Ljuba Dornik Šubelj, Pavle Čelik, Navodila za delo varnostnih organov v SR Sloveniji, Ljubljana 2003.

Ob 40-letnici je društvo izdalo publikacijo *Arhivsko društvo Slovenije – 40 let*, Ljubljana 1995,³¹ v kateri so podrobno prikazani delo društva, izbrana bibliografija članov, sezname društvenih odborov, komisij in uredništev ter društvenih članov. Avtorji knjižice so Marija Oblak Čarni, Gašper Šmid, Brane Kozina in Lojz Tršan.

V posebni brošurici, ki ima na naslovnici znak in ime društva, so bila leta 1996 natisnjena društvena pravila s kratkim historiatom društva in objavo (prvega) Pravilnika o podeljevanju Aškerčevih nagrad in Aškerčevih priznanj za posebne dosežke v arhivistiki (16 strani).

Leta 1996 je društvo zaradi spremembe izdateljstva politike Arhivov začelo predhodno objavljati referate zborovanj in posvetovanj. Revija Arhivi objavlja le še nosilne referate in nekatere,

²⁵ Mojca Grabnar, Poročilo o ogledu osrednjih španskih arhivov na strokovni ekskurziji po Španiji, Arhivi XVII (1994), 1–2, str. 152–154.

²⁶ Mija Mravlja, Strokovna ekskurzija Arhivskega društva Slovenije v Toskano, Arhivi XXII (1999), 1–2, str. 232.

²⁷ N. Glažar, Na obisku v državnih arhivih LR Kitajske, Arhivi XXIII (2000), 2, str. 210–214.

²⁸ Mija Mravlja, Arhivčkovi v Njegoševi deželi. Strokovna ekskurzija Arhivskega društva Slovenije v Dubrovnik in Črno goro 4. do 10. junija 2001, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 152–158.

²⁹ Mija Mravlja, Arhivčkovi na Turškem in Nemškem. Strokovni ekskurziji Arhivskega društva Slovenije v Turčijo od 9. do 19. maja 2002 in Nemčijo od 21. do 26. maja 2003, Arhivi 26 (2003), 2, str. 358–366.

³⁰ Glej op. 29 zgoraj.

³¹ Glej op. 1 zgoraj.

ki kritično, polemično ali s specifikko nakazujejo obravnavano problematiko. S predhodno objavo pa želi društvo spodbuditi tudi več razprave na srečanjih. Doslej je izšlo 8 zbornikov: za 16. zborovanje na Ptuju 1995 (*Slovenski arhivi in javnost*), posvetovanje v Kopru 1996 (*Arhivsko gradivo s področja turizma in turistične dejavnosti, Uporabnik in arhivsko gradivo*), 17. zborovanje v Celju 1997 (*Skrite dragocenosti v arhivskih zbirkah in fondih, Zakon o arhivskem gradivu in arhivih*), posvetovanje v Gozdu Martuljku 1998 (*Arhivi in računalništvo*), 18. zborovanje v Postojni 1999 (*Evidentiranje virov za zgodovino Slovencev v tujini, Novosti v slovenski arhivski zakonodaji, Arhivski informacijski sistem*), 19. zborovanje v Bovcu 2000 (*Kulturne ustanove in arhivsko gradivo, Arhivi in marketing, Računalniško popisovanje arhivskega gradiva v praksi*), 20. zborovanje na Ptuju 2001 (*Arhivi in uporabniki, Arhivi in zgodovinopisje*) in za 21. zborovanje v Kopru 2003 (*Arhivi in arhivsko gradivo v času tranzicijskih sprememb, InfoArh*).

Od leta 2002 ima arhivsko društvo svojo stran tudi na spletu (<http://www.arhivsko-drustvo.si>). Objavljene so informacije o delu društva, društvena pravila, razna vabila, zapisniki izvršnega odbora ter vsebina (kazala) zadnjih števil publikacij VIRI in revije ARHIVI.³²

Mednarodno sodelovanje

Po razpadu skupne države je društvo v novih razmerah postalo aktivnejše v krepitvi že obstoječih mednarodnih zvez in vzpostavljanju novih. Kot nacionalno društvo samostojne države je dobilo tudi nove možnosti. Izvršni odbor društva je septembra 1994 imenoval komisijo za mednarodno sodelovanje,³³ zaradi boljšega pregleda možnosti za mednarodno sodelovanje in načinov za to, da bi tako lažje usklajevali potrebe in želje z možnostmi.

Arhivsko društvo Slovenije je od leta 1992 član kategorije B Mednarodnega arhivskega sveta in njegove evropske veje EURBICE. Kot člani smo se udeležili številnih mednarodnih srečanj.

V nadaljevanju navajam le mednarodna srečanja, na katerih smo bili kot delegati arhivskega društva. Udeležili smo se 30. mednarodne Okrogle mize arhivov (CITRA) oktobra 1994 v Solunu,³⁴ XIII. mednarodnega kongresa v Pekin-

gu³⁵ septembra 1996 in XIV. mednarodnega kongresa v Seville³⁶ v Španiji septembra 2000, V. evropske konference v Barceloni³⁷ (27. do 30. maja 1997), VI. evropske konference v Firencah³⁸ maja 2001 in 35. Okrogle mize arhivov (CITRA) v Reykjaviku³⁹ oktobra 2001.

Mednarodne srečanja pa so bila tudi pri nas. Oktobra 1994 je bil v Ljubljani mednarodni simpozij na temo Posledice političnih sprememb v Vzhodni in Srednji Evropi za arhivsko šolanje.⁴⁰ Simpozij je strokovno pripravil Mednarodni arhivski svet / Sekcija za šolanje, organizacija pa je bila zaupana Sloveniji. Udeležili so se ga predstavniki desetih vzhodnoevropskih držav, člani Sekcije za šolanje in predstavniki evropskih arhivskih šol. Maja 1996 pa je društvo organiziralo na Ptuju 3. mednarodni kolokvij Delovne skupnosti srednjeevropskih arhivskih društev,⁴¹ ki so se ga udeležili predstavniki iz Nemčije, Madžarske, Slovaške, Švice, Avstrije, Bosne in Hercegovine in Slovenije. Obravnavali so te teme: varovanje arhivskega gradiva (konserviranje, restavriranje, kraje, vračanje in zahteve za vrnitev odtujenega gradiva), EU in premostitev zunanjih meja, deželni arhivi, tehnična področja, problem naravnega konserviranja. Za naslednje leto pa so zbrali teme: zaščita arhivalij, zaščita na delovnem mestu, vrednotenje arhivskega gradiva, izobraževanje in pomoč Bosni.

Isto leto je bilo društvo tudi soprireditelj mednarodnega simpozija o konserviranju knjig in papirja,⁴² ki sta ga pripravila Arhiv Republike Slo-

³² A. Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije od marca do oktobra 2002, Arhivi XXV (2002), št. 2, str. 117–118.

³³ ADS, spisi 1994–1995; zapisnik 6. seje izvršnega odbora ADS z dne 20. 9. 1994 (št. 35/94).

³⁴ M. Oblak Čarni, Poročilo s XXX. mednarodne konference Okrogle mize arhivov (CITRA) v Solunu od 12. do 15. oktobra 1994, Obvestila Arhiva RS 10 (1994), št. 4, str. 5–7; J. Žontar, XXX. mednarodna konferenca Okrogle mize arhivov, Solun, 12.–15. oktobra 1994, Arhivi XVII (1994), 1–2, str. 134–135.

³⁵ V. Kološa, XIII. mednarodni arhivski kongres Peking, 2.–7. september 1996, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 236–240.

³⁶ M. Bukošek, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije, Arhivi XXIII (2000), 2, str. 183–186; B. Cvelfar, 14. mednarodni kongres arhivov. Sevilla, 21.–26. september 2000, prav tam, str. 186–187; J. Vodopivec, M. Košir, N. Glažar, 14. mednarodni kongres Sevilla. Arhivi novega tisočletja v informacijski družbi, Arhivi XIII (2000), 2, str. 189–193.

³⁷ M. Košir, Peta evropska konferenca, Barcelona 27.–30. maj 1997, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 241–242.

³⁸ M. Bukošek, Poročilo o delu ADS za obdobje 2000–2002, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 143–145; N. Glažar, VI. evropska arhivska konferenca, Arhivi XXIV (2001), 1, str. 137–141; M. Košir, Izobraževanje arhivistov na univerzah. Plenarno zasedanje VI. evropske arhivske konference, Firenze 1.–2. 6. 2001, Arhivi XXIV (2001), 1, str. 141–142; N. Glažar, Skupščina EURBICE v Firencah, Arhivi XXIV (2001), 1, str. 143–144.

³⁹ M. Bukošek, Poročilo o delu ADS za obdobje 2000–2002, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 143–145; N. Glažar, 35. konferenca Okrogle mize arhivov v Reykjaviku, Islandija, prav tam, str. 160–165.

⁴⁰ B. Kozina, Simpozij o posledicah političnih sprememb v Vzhodni in Srednji Evropi na arhivsko šolanje. Ljubljana, 26.–29. oktobra 1996, Arhivi XVII (1994), 1–2, str. 138–139.

⁴¹ M. Hernja Masten, Poročilo o delu ADS za obdobje od 3. aprila 1996 do 4. marca 1997, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 223.

⁴² Glej op. 41 zgoraj in J. Vodopivec, Mednarodni simpozij o konserviranju knjig in papirja, Ljubljana, 3.–5. julij 1996, Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 168–172.

venije in njegova restavratorsko-konservatorska delavnica julija 1996 v Ljubljani. Člani društva so se udeleževali in tudi aktivno sodelovali na posvetovanjih "Sodobni arhivi" v Radencih.⁴³

Arhivsko društvo je navezalo stike z arhivskimi službami in društvi v drugih, zlasti sosednjih državah. Obnovilo pa je strokovne stike z nekaterimi arhivi in društvi nekdanjih jugoslovanskih republik. Izmenjavalo je strokovno literaturo in arhivske strokovnjake, predvsem na strokovnih srečanjih. Naši predstavniki so se udeležili zborovanja avstrijskih arhivarjev in zgodovinarjev septembra 1994 v Bregenzu,⁴⁴ oktobra 1994 pa 65. nemškega arhivskega zborovanja v Dresdenu,⁴⁵ prvega zborovanja, ki so ga po združitvi obeh Nemčij organizirali v vzhodnem delu.

Leta 1995 smo bili konec maja in v začetku junija gostje na proslavi 50-letnice Državnega arhiva Avstrije,⁴⁶ septembra se je naš predstavnik udeležil 66. zborovanja nemških arhivarjev v Hamburgu⁴⁷ in oktobra 1995 strokovnega posvetovanja Hrvaškega arhivističnega društva v Bolu na Braču.⁴⁸

Naslednje leto, maja 1996, smo bili na 26. avstrijskem arhivskem zborovanju,⁴⁹ ki so ga kot vedno priredili skupaj z zgodovinarji, septembra na 67. kongresu nemških arhivarjev in mednarodnem kolokviju ob 50-letnici društva nemških arhivarjev (VDA) v Darmstadtu,⁵⁰ oktobra pa na posvetovanju Hrvaškega arhivističnega društva v Dubrovniku.⁵¹

Septembra 1997 smo bili na zborovanju Društva Velike Britanije v Londonu⁵² ob njegovi 50-

letnici in na zborovanju ob 75-letnici Društva švicarskih arhivark in arhivarjev ter 4. kolokviju delovne skupnosti srednjeevropskih arhivskih društev,⁵³ ki je bilo prav tako septembra v Zugu v Švici.

Leta 1998 se je naša predstavica v dneh od 23. maja do 6. junija udeležila Kongresa združenj s področja družboslovja in humanističnih ved (med te sodi tudi arhivistika) v Ottawi,⁵⁴ od 14. do 17. oktobra pa smo bili na posvetovanju Arhivskega društva Hrvaške v Opatiji.⁵⁵

Naslednje leto aprila smo se odzvali vabilu na 12. arhivsko zborovanje "Arhivska praksa 99",⁵⁶ ki sta ga pripravila Zgodovinski arhiv Tuzla in Društvo arhivskih delavcev BiH, decembra pa na 36. posvetovanje Hrvaškega arhivskega društva v Poreču.⁵⁷

Leta 2000 (maja) je bila naša predstavica na Kongresu družboslovnih in humanističnih znanosti na Univerzi v Alberti v Kanadi,⁵⁸ 1. in 2. junija smo se udeležili 13. posvetovanja "Arhivska praksa 2000" v Tuzli⁵⁹ in oktobra 71. nemškega arhivskega zborovanja v Nuernbergu.⁶⁰

Leta 2001 smo bili že januarja v Bosni in Hercegovini na 4. povojnem zborovanju arhivskih delavcev v Olovu⁶¹ in nato novembra na 14. posvetovanju "Arhivska praksa 2001" v Tuzli.⁶² Od 19. do 21. septembra 2001 smo se udeležili 72. nemškega arhivskega zborovanja v Cottbusu,⁶³ od 26. do 28. septembra 29. avstrijskega zborovanja na Dunaju,⁶⁴ oktobra pa prvega hrvaškega arhivskega kongresa v Zagrebu.⁶⁵

⁴³ V poročilu ADS za leto 2002, v odstavku "Radenci 2002" berno, da društvo na prošnjo PAM spet nastopa v vlogi podpornega člana tega zborovanja. Arhivsko društvo je bilo na prvih zborovanjih soorganizator projekta „Radenci“, v poznejših letih pa je bilo iz te vloge izrinjeno. (M. Bukošek, Poročilo o delu ADS za obdobje 2000–2002, Arhivi XIV (2001), 2, str. 143.) Podoba je, da je škoda, da posvetovanja v Radencih niso ostala v (so)organiziranju Arhivskega društva Slovenije, kakor so bila v času predsedovanja M. Drnovška v letih 1978/1979 zasnovana.

⁴⁴ L. Tršan, Delo Arhivskega društva Slovenije v letu 1994, Arhivi XVII (1994), 1–2, str. 131.

⁴⁵ Prav tam.

⁴⁶ M. Hernja Masten, Poročilo o udeležbi na 50 letnici Državnega arhiva Avstrije in drugih prireditvah, 28. maja–2. junija 1995, Arhivi XVIII (1995), 1–2, str. 112–113–

⁴⁷ J. Žontar, Zborovanje nemških arhivarjev, Hamburg, 25.–29. september 1995, Arhivi XVIII (1995), 1–2, str. 113–115.

⁴⁸ M. Trebše Štolfa, Strokovno posvetovanje Hrvatskega arhivističnega društva, Bol na Braču, 5.–7. oktober 1995, prav tam, str. 112.

⁴⁹ M. Hernja Masten, Zborovanje arhivarjev Avstrije, Dunaj, 6.–10. maja 1996, Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 154–156.

⁵⁰ ADS, spisi 1997, poročilo o delu 1996.

⁵¹ J. Suhadolnik, Strokovno posvetovanje Hrvaškega arhivističnega društva, Dubrovnik, 2.–5. oktober 1996, Arhivi XX (1997), 1–2, str. 225–227.

⁵² M. Trebše Štolfa, Access Unlocked v Londonu, prav tam, str. 229.

⁵³ M. Hernja Masten, Jubilejno letno zborovanje Društva švicarskih arhivark in arhivarjev, Zug, 10.–12. september 1997, prav tam, str. 228–229.

⁵⁴ M. Trebše Štolfa, Poročilo o udeležbi na kongresu združenj na področju družboslovja in humanističnih ved, Ottawa, 23. maj do 6. junij 1998, Arhivi XXI (1998), 1–2, str. 98.

⁵⁵ V. Gotovina, Posvetovanje Arhivskega društva Hrvaške, Opatija, 14.–17. oktober 1998, prav tam, str. 97–98.

⁵⁶ Žarko Štrumbl, 12. arhivsko zborovanje "Arhivska praksa 99", Tuzla, Arhivi XXII (1999), 1–2, str. 231–232.

⁵⁷ V. Gotovina, Posvetovanje Hrvaškega arhivskega društva v Poreču (2.–4. december 1999), prav tam, str. 230–231.

⁵⁸ M. Trebše Štolfa, Poročilo o delovnem obisku v Kanadi od 24. maja–10. junija 2000, Arhivi XXIII (2000), 2, str. 216–217.

⁵⁹ Ž. Štrumbl, Posvetovanje Arhivska praksa 2000 v Tuzli v Bosni in Hercegovini, prav tam, str. 197.

⁶⁰ M. Bukošek, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije, prav tam, str. 185; N. Glažar, Nemško arhivsko zborovanje, Nuernberg od 10.–13. oktobra 2000, prav tam, str. 193–195.

⁶¹ Ž. Štrumbl, G. Šmid, 4. povojno zborovanje arhivskih delavcev Bosne in Hercegovine, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 148–149.

⁶² Ž. Štrumbl, G. Šmid, 14. posvetovanje arhivskih delavcev Bosne in Hercegovine – Arhivska praksa 2001, prav tam str. 149–150.

⁶³ Sonja Anžič, 72. nemški arhivski dnevi v Cottbusu, Arhivi XXIV (2001), 2, str. 150–152.

⁶⁴ Ivan Fras, 29. avstrijski arhivski dan, Dunaj, 26.–29. september 2001, prav tam, str. 147–148.

⁶⁵ M. Bukošek, Prvi hrvaški arhivski kongres v Zagrebu, prav tam, str. 145–147.

Leta 2002 smo se septembra udeležili 73. nemškega zborovanja v Trierju⁶⁶ in 30. zborovanja avstrijskih arhivistov – bilo je skupaj s 23. zborovanjem avstrijskih zgodovinarjev – v Salzburgu.⁶⁷ Oktobra smo bili na 38. posvetovanju Hrvaškega arhivističnega društva v Vodichah⁶⁸ ter 15. posvetovanju arhivskih delavcev Bosne in Hercegovine "Arhivska praksa 2002" v Tuzli. Tam je bila v času posvetovanja tudi ustanovna skupščina Društva arhivskih delavcev Tuzlanskega kantona.⁶⁹ V tem letu smo navezali stike z Arhivskim društvom Madžarske in se dogovorili za izmenjavo publikacij in udeležbo na zborovanjih. Avgusta 2003 se je naša predstavica že udeležila konference Društva madžarskih arhivskih delavcev v Szolnoku.⁷⁰ Od 30. septembra do 3. oktobra so bili naši arhivisti na 74. nemškem zborovanju v Chemitzu,⁷¹ od 2. do 4. oktobra na 39. posvetovanju Hrvaškega arhivskega društva v Karlobagu⁷² ter 16. in 17. oktobra na 16. posvetovanju "Arhivska praksa 2003" v Tuzli.⁷³

Predstavniki Arhivskega društva Slovenije so se udeležili tudi mednarodnega kulturnozgodovinskega simpozija Modinci. Leta 1996 so ga organizirali Madžari (2. do 5. julija) v Koesegu. Tema simpozija je bila Podoba soseda v panonskem prostoru.⁷⁴ Leta 1997 ga je pripravila Hrvaška; potekal je od 1. do 4. julija v Trakoščanu. Naslov teme je bil Utrjevanje in sprememba etničnih struktur v panonskem prostoru od 1520 do 1790.⁷⁵

⁶⁶ N. Jurkovič, S. Anžič, M. Košir, 73. nemško arhivsko zborovanje, Trier, 17.–20. septembra 2002, Arhivi XXV (2002), 2, str. 125–127.

⁶⁷ I. Fras, 30. avstrijsko zborovanje in 23. zborovanje avstrijskih zgodovinarjev, Salzburg, prav tam, str. 124–125.

⁶⁸ A. Pavšič Milost, B. Aristovnik, 38. posvetovanje Hrvaškega arhivističnega društva (HAD), Vodice od 3. do 5. oktobra 2002, Arhivi XXV (2002), 2, str. 127–129.

⁶⁹ Gašper Šmid, 15. posvetovanje arhivskih delavcev Bosne in Hercegovine – Arhivska praksa 2002, prav tam str. 129–130; Nada Čibej, Prvi koraki samostojnega društva arhivskih delavcev v Tuzli, prav tam, str. 130–131.

⁷⁰ A. Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije, od marea do oktobra 2002, prav tam, str. 117–118; Gordana Šoegveves, Potujoča konferenca Društva madžarskih arhivskih delavcev, Szolnok, od 12.–15. avgusta 2003, Arhivi 26 (2003), 2, str. 356–358.

⁷¹ S. Anžič, B. Kozina, M. Košir, 74. nemško arhivsko zborovanje, Chemnitz, 30. september do 3. oktober 2003, prav tam, str. 354–356.

⁷² Polona Mlakar, 39. posvetovanje Hrvaškega arhivskega društva, Gospić, 2. do 4. oktober 2003, prav tam, str. 351–352.

⁷³ Nada Čibej, Gašper Šmid, 16. posvetovanje arhivskih delavcev Bosne in Hercegovine, Tuzla – Arhivska praksa 2003, prav tam, str. 352–354.

⁷⁴ B. Radulovič, Podoba soseda v panonskem prostoru – predstave in dejstva, slike in pojavi, Koeseg, 2.–5. julij 1996, Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 176.

⁷⁵ M. Hemja Masten, Mednarodni kulturnozgodovinski simpozij Modinci, Trakošćan, 1.–4. julij 1997, Arhivi XX (1997), 1–2,

Popularizacija

Odlikovanje društva

Ob 40-letnici je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan Arhivskemu društvu Slovenije z ukazom z dne 14. julija 1995 podelil odlikovanje častni znak svobode Republike Slovenije.⁷⁶ Odlikovanje smo slovesno sprejeli 21. februarja 1996.

Častni znak svobode Republike Slovenije in listina o odlikovanju. Arhiv ADS.

Podelitve društvenih priznanj

Ob 40-letnici Arhivskega društva Slovenije je predsednica Milica Trebše Štolfa 22. decembra 1994 na slovesni seji podelila 16 društvenih priznanj.⁷⁷ Prejeli so jih Vanda Bezek, Marjetka Legat, Antoša Leskovec, Meta Matijević, mag. Milko Mikola, Ivan Nemanič, Brane Oblak, Marija Oblak Čarni, Nežka Rašl, Peter Ribnikar,

str. 227–228.

⁷⁶ Ob štiridesetletnici Arhivskega društva Slovenije, Arhivi XVIII (1995), 1–2, str. 107–110; M. Trebše Štolfa, Delovno poročilo Arhivskega društva Slovenije za mandatno obdobje marec 1994–april 1996, Arhivi XIX (1996), 1–2, str. 153–154.

⁷⁷ Govor predsednice Arhivskega društva Slovenije Milice Trebše Štolfa na podelitvi priznanj 22. 12. 1994, Arhivi XVII (1994), 1–2, str. 130.

Protagonisti predstavitve 21. številke Virov in Zbornika ob sedemdesetletnici Marije Oblak Čarni (Arhivi 26/2003, št. 1), Ljubljana, 22. oktober 2003. Od leve proti desni: dr. Matevž Košir, dr. France M. Dolinar, dr. Jera Vodušek Starič, dr. Lovro Šturm, mag. Ljuba Dornik Šubelj, mag. Pavle Čelik, Arhiv ADS.

mag. France Štukl, dr. Ema Umek, mag. Ivanka Zajc Cizelj, dr. Jože Žontar, Vladimir Žumer in Kulturno-informacijski center Križanke.

Aškerčeve nagrade in Aškerčeva priznanja

Leta 2002 je društvu po večletnih prizadevanjih uspelo podeliti Aškerčevo nagrado in Aškerčevo priznanje za izredne dosežke v arhivistiki.⁷⁸ Za ta projekt si je prizadevalo več izvršnih odborov skoraj celo desetletje. Glavna težava je bila pridobitev denarja. Ministrstvo za kulturo je leta 2002 odobrilo za to milijon tolarjev, na podlagi tega pa sta bila razpisana ena nagrada in eno priznanje. Slovesna podelitev je bila 23. oktobra 2002 v prostorih Mestne občine Ljubljana. Nagrajenca sta bila dr. Jože Žontar, ki je prejel Aškerčevo nagrado za življenjsko delo na področju arhivistike, in Peter Ribnikar, ki je za objavo arhivskih virov prejel Aškerčevo priznanje.

Za delo Komisije za podeljevanje Aškerčevih nagrad in priznanj je bil pripravljen poslovnik; sprejet je bil na občnem zboru 19. marca 2003.

Razstave

Društvo je na prošnjo Sekcije za splošne knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije na njihovem zborovanju septembra 2003 predstavilo arhivsko dejavnost. Računalniško predstavitev so na pobudo knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani dopolnili z razstavo, na ogled je bila leta 2004 v knjižničnih enotah Kolodvor in Matična knjižnica v Ljubljani, nato pa še na Osnovni šoli Vič v Ljubljani. Namen računalniške predstavitve in razstave z naslovom *Arhivi – varuhi preteklosti*⁷⁹ je bil prikazati dejavnost in organiziranost slovenskih arhivov, hkrati pa obiskovalcem ponuditi na ogled tudi nekaj drobcev iz zakladnice arhivskih fondov in zbirk vseh slovenskih arhivov.

Predstavitve publikacij

Med popularizacijske dejavnosti sodijo tudi predstavitve društvenih publikacij, ki večinoma potekajo v republiškem arhivu v Ljubljani. Nekateri zvezki VIROV pa so bili zaradi velikega zanimanja predstavljeni v različnih krajih, tako 9. zvezek M. Jeraj, J. Melik, Partizanski zdravniki med stroko in politiko, 16. zvezek V. Deželak

⁷⁸ Poročilo Komisije za podeljevanje Aškerčevih nagrad in Aškerčevih priznanj v letu 2002, Slavnostni govor, Utemeljilni..., Arhivi XXV (2002), 2. str. 118–123.

⁷⁹ ADS, zapiski od 1998 dalje; Aleksandra Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije v mandatnem obdobju marec 2002–april 2004.

Barič, Pokrajinske konference Komunistične partije Slovenije na Primorskem 1942–1944 in 18. zvezek B. Repe, Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije, II. del: Slovenci in federacija. Na predstavitvi 18. zvezka v Ljubljani 14. maja 2003 so sodelovali tudi gostje. Predstavitev je vodila Ljerka Bizilj, o svojih izkušnjah in videnju takratnega dogajanja pa sta pripovedovala Janez Stanovnik, ki je bil v letih 1988–1990 predsednik Predsedstva Slovenije in Živko Pregl, v tistem času (zadnji) podpredsednik jugoslovskega Zveznega izvršnega sveta.⁸⁰

Zaključek

Ob pregledu dela društva v zadnjem desetletju, ko se je v marsičem spremenila arhivska praksa in so se arhivom nagrmadile nove obveznosti in problemi, vidimo, da je društvo angažirano sodelovalo pri reševanju le-teh. Ob urejeni arhivski službi pa si je zastavljalo vprašanje o svoji vlogi v prihodnosti. Vsekakor je aktualna njegova povezovalna vloga. Društvo je povezovalo člane društva, tako da bi sodelovali pri razvoju arhivistike, navezalo pa je tudi številne stike z mednarodnimi organizacijami in društvi tujih držav in se seznanjalo z njihovo prakso. Društvo je s svojimi člani tudi najširše in najbolj neposredno povezano z dogajanjem na področju arhivov, zato lahko opozorja na probleme, ki jih inštitucije z utečenim delovanjem ne zaznajo. Pomembna so delovna srečanja, posvetovanja in zborovanja, namenjena obravnavi aktualnih vprašanj. V zadnjem desetletju je društvo pripravilo devet takih srečanj. Na njih je bila poleg zakonodaje in uvajanja nove tehnologije v arhive, obravnavana predvsem uporaba arhivskega gradiva. Sporočilo teh obravnav je, da v današnjem času vse večje potrebe javnosti po najrazličnejših informacijah iz arhivskega gradiva zahtevajo, da se arhivi odzivajo na te potrebe in jih celo spodbujajo. Arhivi naj se povezujejo s sorodnimi inštitucijami, ki hranijo arhivsko gradivo zaradi enotne obdelave in dostopnosti gradiva. Evidentirajo naj gradivo v tujini. Nova tehnologija naj olajša in poenostavi uporabo. Aktivna vloga arhivov prinaša tudi promocijo arhivov in ustrezno vrednotenje njihovega dela.

Člani društvenih odborov in uredništev 1994–2004

Na občnem zboru 2. marca 1994 so bili izvoljeni:

Izvršni odbor: predsednica mag. Milica Trebše Štolfa, podpredsednik Ivan Lovrenčič, tajnik mag. Lojz Tršan, blagajničarka Mihaela Knez,

člani: Metka Bukošek, Marija Hernja Masten, Lučka Maček Bernik, Meta Matijević (kooptirana na seji IO ADS, 16. 3. 1994), Lilijana Znidaršič, Miroslav Novak, Tatjana Šenk, Aleksandra Pavšič Milost, Marjeta Vodopivec.

Uredniški odbor revije Arhivi: dr. Jože Žontar (glavni urednik), Matevž Košir (odgovorni urednik), Jože Suhadolnik (tehnični urednik), člani: mag. Bogdan Kolar, Irena Mrvič, Jurij Rosa, Marija Hernja Masten, dr. Peter P. Klasinc, mag. Ivanka Zajc Cizelj, Maruša Zagradnik, mag. Lojz Tršan (kot tajnik društva).

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni in tehnični urednik), mag. Milica Trebše Štolfa (odgovorna urednica, kot predsednica društva), člana dr. Jože Mlinarič, Janez Kopač.

Nadzorni odbor: Saša Serše, Majda Kovačec, Kristina Koglot.

Častno razsodišče: Metka Gombač, mag. Borut Holcman, mag. Darko Darovec.

(Vir: Zapisnik občnega zbora 2. marca 1994; ADS, spisi 1994–1995; Gašper Šmid, Delo Arhivskega društva Slovenije v letu 1994, Arhivi XVII (1994), 1–2, str.130–131; Zapisnik 1. sestanka IO ADS 16. 3. 1994)

Občni zbor 3. aprila 1996

Izvršni odbor: predsednica Marija Hernja Masten, podpredsednik Janez Pirc (na seji IO ADS 11. 6. 1996), tajnik Branko Radulovič, blagajničarka Mihaela Knez, člani: Nataša Budna Kodrič, Metka Bukošek, Ljuba Dornik Šubelj, Marjan Gerdej, Aleksandra Pavšič Milost, Milica Trebše Štolfa, Marjeta Vodopivec, Lilijana Znidaršič.

Komisija za podeljevanje Aškerčevih nagrad in priznanj: Vladimir Kološa, Nada Jurkovič, Milko Mikola, Miroslav Novak, France Štukl, Milica Trebše Štolfa; namestniki: Bogdan Kolar, Lučka Maček Bernik, Lilijana Vidrih Lavrenčič, Marjeta Vodopivec.

Nadzorni odbor: Saša Serše, Andrej Hozjan, Kristina Koglot.

Uredniški odbor revije Arhivi: Matevž Košir (glavni in odgovorni urednik), Jože Suhadolnik (tehnični urednik), Marija Hernja Masten, dr. Peter P. Klasinc, mag. Bogdan Kolar, Irena Mrvič, Branko Radulovič, Ivanka Uršič, Maruša Zagradnik, mag. Ivanka Zajc Cizelj.

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni urednik), Marija Hernja Masten, Marjana Kos, dr. Jože Mlinarič, mag. Milica Trebše Štolfa.

Častno razsodišče: ni podatkov v zapisniku.

(Vir: Zapisnik občnega zbora ADS, 3. aprila 1996; ADS, spisi 1996)

Občni zbor 19. marca 1998

Izvršni odbor: predsednik Marjan Gerdej, tajnik Miran Kafol, podpredsednica Metka Buko-

⁸⁰ ADS, zapiski od 1998 dalje; Aleksandra Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije v mandatnem obdobju marec 2002–april 2002).

šek, člani: Ljuba Dornik Šubelj, Marija Hernja Masten, Aleksandra Pavšič Milost, Tatjana Šenk, mag. Milica Trebše Štolfa, Lilijana Žnidaršič, dr. Janez Cvirn (predstavniki Univerze).

Uredniški odbor revije Arhivi: mag. Matevž Košir (glavni in odgovorni urednik), Jože Suhadolnik (tehnični urednik), Jože Ciperle, Jozo Ivanović, Miran Kafol, dr. Peter P. Klačinc, dr. Bogdan Kolar, dr. Alfred Ogris, Kristina Šamperl Purg, Ivanka Uršič, Maruša Zagradnik, mag. Ivanka Zajc Cizelj.

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni urednik), dr. Jože Mlinarič, Marjan Gerdej (kot predsednik društva), Marjana Kos, mag. Milica Trebše Štolfa.

Komisija za podeljevanje Aškerčevih nagrad in priznanj: predsednica Milica Trebše Štolfa, podpredsednik Vladimir Kološa, Nada Jurkovič, Kristina Koglot, Miran Novak, Milko Mikola, France Štukl.

Nadzorni odbor: predsednica Saša Serše, Andrej Hozjan, Kristina Koglot.

(Vir: Zapisnik volilnega občnega zbora ADS 19. marca 1998, ADS, zapisniki od 1998 dalje)

Občni zbor 15. 3. 2000

Izvršni odbor: predsednica Metka Bukošek, podpredsednik Marijan Gerdej, tajnik Miran Kafol, blagajničarka Mihaela Knez, člani: dr. Jože Ciperle, dr. Andrej Hozjan, Metka Gombač, Kristina Šamperl Purg, dr. Peter Štih, mag. Milica Trebše Štolfa, Lilijana Vidrih Lovrenčič, Marjan Vogrin, Žiga Železnik; 15. 3. 2001 zamenja Emica Ogrizek Marjana Gerdeja in Nada Čibej mag. Milico Trebše Štolfa.

Uredniški odbor revije Arhivi: dr. Matevž Košir (glavni urednik), Andrej Nared (odgovorni urednik), Tatjana Šenk (tehnična urednica), dr. Jože Ciperle, Jozo Ivanović, Miran Kafol, dr. Peter P. Klačinc, dr. Bogdan Kolar, dr. Alfred Ogris, Marija Hernja Masten, Ivanka Uršič, Maruša Zagradnik, mag. Ivanka Zajc Cizelj.

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni urednik), dr. Jože Mlinarič, Marjana Kos, mag. Milica Trebše Štolfa, Metka Bukošek (kot predsednica društva), Miran Kafol (kot tajnik društva).

(Vir: Metka Bukošek, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije za obdobje od 15. 3. 2000 do 14. 3. 2001, Arhivi XXIII (2000), 2, str. 184)

Občni zbor 20. 3. 2002

Izvršni odbor: predsednica Aleksandra Pavšič

Milost, tajnik Andrej Nared, blagajničarka Mihaela Knez, člani: Bojana Aristovnik, dr. Jože Ciperle, Nada Čibej, dr. Darko Friš, dr. Boris Golec, mag. Metka Gombač, Emica Ogrizek, Kristina Šamperl Purg (po njeni smrti Nežka Rašl), Marjan Vogrin, Žiga Železnik.

Uredniški odbor revije Arhivi: dr. Matevž Košir (glavni in odgovorni urednik), Tatjana Šenk (tehnična urednica), Andrej Nared, Zdenka Bonin, dr. Jože Ciperle, Marija Hernja Masten, Jozo Ivanović, dr. Alfred Ogris, Blaž Otrin, dr. Marko Štuhec, mag. Slavica Tovšak, Ivanka Uršič, mag. Ivanka Zajc Cizelj.

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni urednik), dr. Jože Mlinarič, Marjana Kos, Drago Trpin, Aleksandra Pavšič Milost (kot predsednica ADS), Andrej Nared (kot tajnik ADS).

Komisija za Aškerčeve nagrade in priznanja: predsednica Nada Čibej, Milko Mikola, Emica Ogrizek, Janez Kopač, Vladimir Kološa.

Nadzorni odbor: Gorazd Stariha, Biserka Remškar, Jure Volčjak.

(Vir: A. Pavšič Milost, Poročilo o delu Arhivskega društva Slovenije od 20. marca 2002 do 19. marca 2003; ADS, zapisniki od 1998 dalje)

Občni zbor 15. 4. 2004

Izvršni odbor: predsednica Mira Hodnik, tajnik Andrej Nared, računovodkinja Mihaela Knez, člani: Bojana Aristovnik, Nada Čibej, Suzana Felicijan Bratož, Igor Filipič, dr. Boris Golec, Lidija Gregorec, dr. Andrej Hozjan, Emica Ogrizek, Aleksandra Pavšič Milost (na seji IO 12. 5. 2004 imenovana za podpredsednico), Nežka Rašl.

Uredniški odbor revije Arhivi: dr. Matevž Košir (glavni in odgovorni urednik), Tatjana Šenk (tehnična urednica), Zdenka Bonin, dr. Boris Golec, Marija Hernja Masten, Jozo Ivanović, Andrej Nared, dr. Alfred Ogris, Blaž Otrin, mag. Slavica Tovšak, Ivanka Uršič, dr. Ivanka Zajc Cizelj, Barbara Žižmund.

Uredniški odbor zbirke Viri: dr. France M. Dolinar (glavni urednik), Mira Hodnik (kot predsednica ADS), Andrej Nared (kot tajnik ADS), mag. Drago Trpin, mag. Aleksander Žižek.

Nadzorni odbor: Bojan Cvelfar, Mija Mravlja, Branko Radulovič.

Častno razsodišče: mag. Metka Gombač, mag. Branko Šuštar, p. Marjan Vogrin.

(Vir: Zapisnik volilnega občnega zbora ADS 15. aprila 2004, ADS, zapisniki od 1998 dalje)

Člani Arhivskega društva Slovenije v letu 2004

(pripravil ANDREJ NARED)

Častni člani*

Antoša Leskovec (1996)
dr. Vasilij Melik (1991)
dr. Jože Mlinarič (2004)
Marija Oblak Čarni (2004)
dr. Božo Otorepec (1983)
Peter Ribnikar (2004)
mag. Milica Trebše Štolfa (2004)
dr. Ema Umek (1996)
Aleksander Videčnik (1996)
dr. Jože Žontar (2004)

Redni člani**

Adamič Marjeta (Ljubljana)
Ambruž Blanka (NŠAL)
Anžič Sonja (ZAL)
Aristovnik Bojana (ZAC)
Avguštin Florjanovič Blanka (ARS)
Babič Gorazd (Celje)
Bahun Dušan (ZAL)
Baraga France (Ljubljana)
Bizjak Milan (ARS)
Bizjak Žarko (ZAL)
Blaznik Aleksander (ARS)
Blažič Jožefa (ARS)
Bonin Zdenka (PAK)
Bregar Janez (ZAL)
Bregar Marjeta (Dolenjski muzej Novo mesto)
Brunšek Franc (ZAL)

Bukošek Metka (ZAC)
Casar Jože (ARS)
Casar Matjaž (ARS)
Ciperle Jože (Zgodovinski arhiv in muzej
Univerze v Ljubljani)
Cjuha Marjana (ARS)
Čvelfar Bojan (ZAC)
Čater Aleksandra (ZAP)
Čeh Suzana (PAM)
Černec Dragica (Ljubljana)
Čibej Nada (PAK)
Darovec Darko (Znanstveno-raziskovalno
središče RS Koper)
Deželak Barič Vida (INZ)
Dobernik Marjan (ARS)
Dolenc Ervin (INZ)
Dolinar France M. (NŠAL)
Drnovšek Darinka (ARS)
Drnovšek Marjan (ZRC SAZU)
Drobnjak Vladimir (PAK)
Erjavec Marija Vera (Ljubljana)
Erjavec Zdravko (Centralni arhiv in muzejska
zbirka RTV Slovenije)
Eržen Podlipnik Elizabeta (ZAL)
Felician Bražož Suzana (ARS)
Filipič Igor (ŠAM)
Fon Jolanda (ARS)
Fortunat Černilogar Damjana (Tolminski muzej)
Fras Ivan (PAM)
Friš Darko (PedFMB)
Gabrič Aleš (INZ)
Gerkman Eva (Ljubljana)
Glažar Danilo (ARS)
Glažar Natalija (ARS)
Golec Boris (ZRC SAZU)
Gombač Maja (ARS)
Gombač Metka (ARS)
Gotovina Vesna (ARS)
Grabnar Marija (ARS)
Gregorec Lidija (Arhiv Univerze v Mariboru)
Gregorič Borut (ZAL)
Grkman Stanislava (ARS)
Guštin Damjan (INZ)
Hafner Jožica (RTVDOK)
Hančič Damjan (ZAL)
Harauer Darja (ARS)
Hernja Masten Marija (ZAP)
Himmelreich Bojan (ZAC)
Hodnik Mira (ZAL)
Horvat Ciril (Servis skupnih služb Vlade RS)
Horvat Mojca (PAM)
Horvat Olga (ZAP)
Hozjan Andrej (PedFMB)

* Seznam obsega le žive častne člane; v oklepaju je navedeno leto imenovanja. Častni člani arhivskega društva so bili tudi dr. Pavle Blaznik, dr. Bogo Grafenauer, Janko Jarc, dr. Ivo Murko, Majda Smole, dr. Vlado Valenčič, dr. Sergij Vilfan in dr. Fran Zwitter.

** Abecedni seznam rednih članov temelji na evidencah plačane članarine za leti 2002 in 2003, vključuje pa tudi včlanjene v letu 2004 (stanje z dne 30. 6. 2004). Pri rednih članih smo izpustili akademske naslove, v oklepajih pa navajamo arhiv oziroma ustanovo, v kateri je član zaposlen. Pri članih, ki niso zaposleni v kulturno-varstvenih, znanstvenih ali drugih ustanovah (v glavnem gre za upokojeince), navajamo kraj bivanja. Za večkrat omenjene ustanove uporabljamo naslednje kratice: ARS (Arhiv Republike Slovenije), ELES (Elektro Slovenija), INZ (Inštitut za novejšo zgodovino), NŠAL (Nadškofijski arhiv Ljubljana), PAK (Pokrajinski arhiv Koper), PAM (Pokrajinski arhiv Maribor), PANG (Pokrajinski arhiv v Novi Gorici), PedFMB (Pedagoška fakulteta Maribor), RTVDOK (Služba za arhiv in dokumentacijo RTV Slovenija), SŠM (Slovenski šolski muzej), ŠAM (Škofijski arhiv Maribor), ZAC (Zgodovinski arhiv Celje), ZAL (Zgodovinski arhiv Ljubljana), ZAP (Zgodovinski arhiv Ptuj), ZRC SAZU (Znanstveno-raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti).

- Hren Alenka (ARS)
 Hribovšek Rastislav (ZAC)
 Hudomalj Andrej (ARS)
 Jadreško Mirjana (ARS)
 Jazbec Sonja (ZAC)
 Jeraj Mateja (ARS)
 Jurca Borut (ARS)
 Juričič Čargo Danijela (ARS)
 Jurkovič Nada (ZAP)
 Kačičnik Gabrič Alenka (ARS)
 Kafol Miran (ARS)
 Kavs Irena (Ljubljana)
 Keber Katarina (ZRC SAZU)
 Klasinc Škofljanec Andreja (ARS)
 Knez Mihaela (ZAL)
 Kocmur Majda (ARS)
 Kodrič Budna Nataša (ZAL)
 Kokalj Dragica (ARS)
 Kolar Bogdan (Teološka fakulteta Maribor)
 Kološa Vladimir (ARS)
 Kontestabile Rovis Mirjana (PAK)
 Kopač Janez (ZAL)
 Kopitar Adrijan (ARS)
 Kos Marija (ZAL)
 Kos Marjana (ZAL)
 Košir Matevž (ARS)
 Kozina Branko (ZAL)
 Krampač Tone (NŠAL)
 Križman Marjan (PAK)
 Krlin Jan (Osrednji državni arhiv Praga, Češka republika)
 Krnel Umek Duša (PAK)
 Lačen Benedičič Irena (Gornjesavski muzej Jesenice)
 Lavrenčič Aleksander (RTVDOK)
 Lešnik Sabina (PAM)
 Lovrenčič Ivan (ZAP)
 Maček Bernik Lučka (Ljubljana)
 Maček Jure (PAM)
 Madunič Jure (RTVDOK)
 Majcen Jasna (ZAC)
 Majcen Tone (ZAL)
 Majerič Kekec Nataša (ZAP)
 Makorič Elena (PANG)
 Makovec Antonija (ELES)
 Malbašič Jelena (ARS)
 Marinko Roman (ARS)
 Marušič Branko (ZRC SAZU)
 Masten Jakob (ZAL)
 Matijević Marjeta (ZAL)
 Melik Jelka (ARS)
 Merc Anita (Okrožno sodišče Ptuj)
 Mikec Avberšek Leopold (PAM)
 Miklič Pavel (ARS)
 Mikola Milko (ZAC)
 Mlakar Boris (INZ)
 Mlakar Polona (ARS)
 Mlinarič Nataša (Državni zbor RS, arhiv)
 Montanar Ilaria (ŠAM)
 Mravlja Mija (ZAL)
 Mrdavšič Aleksandra (ARS)
- Mrdjenovič Pavla (ARS)
 Nared Andrej (ARS)
 Nemanič Ivan (Ljubljana)
 Novak Miroslav (PAM)
 Nusdorfer Vuksanovič Metka (PANG)
 Oblak Brane (ZAP)
 Ogrizek Emica (PAM)
 Okoliš Stane (SSM)
 Omladič Staša (Ljubljana)
 Otrin Blaž (NŠAL)
 Ožinger Anton (PedFMB)
 Pavli Tatjana (ZAL)
 Pavšič Milost Aleksandra (PANG)
 Penca Marjan (ZAL)
 Pešak Mikec Barbara (ZAL)
 Pirc Janez (ZAL)
 Pišek Feliks (ZAP)
 Pivk Olga (ARS)
 Pivka Galun Nataša (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor)
 Planinc Lucija (ARS)
 Pleterski Maruša (Arhiv Slovenskih železnic)
 Polenšek Marko (ZAL)
 Potočnik Biljana (ARS)
 Pregelj Erik Žan (PANG)
 Prelog Vojko (Splošna bolnišnica Maribor, arhiv)
 Radulovič Branko (ARS)
 Rašl Nežka (ZAP)
 Rau Selič Marta (ARS)
 Remškar Biserka (ARS)
 Rezec Stibilj Tatjana (ARS)
 Ristič Zdenka (Mestna občina Ptuj)
 Robič Zalika (ZAC)
 Rodošek Tatjana (ZAL)
 Rosa Jurij (PANG)
 Rozman Franc (FF/PedFMB)
 Sajko Tatjana (ARS)
 Semlič Rajh Zdenka (PAM)
 Serše Aleksandra (ARS)
 Setnikar Jože (ZAL)
 Skrabl Zorka (ZAL)
 Smole Boštjan (ARS)
 Snoj Uroš (ZAL)
 Stariha Gorazd (ZAL)
 Strnad Peter (ARS)
 Suhadolnik Jože (ZAL)
 Sunčič Vladimir (ARS)
 Svetina Mojca (RTVDOK)
 Šega Judita (ZAL)
 Šenk Tatjana (ZAL)
 Škofljanec Jože (ARS)
 Šmid Gašper (ARS)
 Šoevegeš Gordana (PAM)
 Štefanec Milan (ZAC)
 Štrubl Žarko (ARS)
 Štukl France (Škofja Loka)
 Šubelj Dornik Ljuba (ARS)
 Šustar Branko (SSM)
 Šuštar Ljiljana (ZAL)
 Teršan Alojzij (ARS)

Tomažin Dakić Tatjana (ARS)
 Tovšak Slavica (PAM)
 Troha Nevenka (INZ)
 Trpin Drago (PANG)
 Tul Vlasta (PANG)
 Tušar Mojca (ARS)
 Uršič Ivanka (PANG)
 Velunšek Simona (PAM)
 Vidrih Lavrenčič Lilijana (PANG)
 Višnikar Nataša (ARS)
 Vodenik Rado (ZAL)
 Vodopivec Jedert (ARS)
 Vodopivec Marjeta (RTVDOK)
 Vogrin Marjan (Škofijski arhiv Koper)
 Volčjak Jure (ARS)
 Zadnik Zvonko (ELES)

Zadnikar Andrej (ARS)
 Zagradnik Maruša (PAK)
 Zagradnik Uroš (PAK)
 Zajc Cizelj Ivanka (ZAC)
 Zajec Dragica Nuša (ARS)
 Zdovc Hedvika (ZAC)
 Zupanc Jure (ZAC)
 Zupančič Marjan (ARS)
 Zupančič Pušavec Nina (Ministrstvo za kulturo)
 Zupanič Katja (ZAP)
 Žakelj Payel (ARS)
 Železnik Žiga (ZAL)
 Žižek Aleksander (ZAC)
 Žižmund Barbara (RTVDOK)
 Žnidaršič Golec Lilijana (ARS)
 Žumer Vladimir (ARS)

dr. Vladimir Valenčič

Aleksander Videčnik

dr. Ema Umek

Antoša Leskovec

Častni člani Arhivskega društva Slovenije, imenovani na občnem zboru 2. marca 1996.*

* Fotografije častnih članov, imenovanih do leta 1991, so objavljene v publikaciji Arhivsko društvo Slovenije – 40 let (Ljubljana 1995).

Častni člani ADS, imenovani na občnem zboru 15. aprila 2004: mag. Milica Trebše Štolfa, Marija Oblak Čarni, dr. Jože Mlinarič, Peter Rihnikar, dr. Jože Zontar. Arhiv ADS.